ክብረ ክህነት

ዲያቆን ሄኖክ ኃይሌ

በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን
በሰንበት ትምህርት ቤቶች ማደራጃ መምሪያ
ማኅበረ ቅዱሳን
፳፻፫ ዓ.ም.

© ማኅበረ ቅዱሳን
፳፻፫ ዓ.ም.

የመጀመሪያ ኅትም ፲፱፻፺፱ዓ.ም
ሁለተኛ ኅትም ፳፻፫ ዓ.ም.

መብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው፡፡
All rights reserved.

ይህ መጽሐፍ
በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን
በሰንበት ትምህርት ቤቶች ማደራጃ መምሪያ
በማኅበረ ቅዱሳን
የኤዲቶርያል ቦርድ ታርሞና ተስተካክሎ የተፈቀደ ነው፡፡

አድራሻ፡- በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን
በሰንበት ትምህርት ቤቶች ማደራጃ መምሪያ
ማኅበረ ቅዱሳን
ፖ.ሳ.ቁ. 80078
አዲስ አበባ
ኢትዮጵያ

መታሰቢያነቷ

ሰማዕትነትን በዘመናችን ላሳዩን በጅማና በኢሊባቡር አውራጃዎች ለቀናችው ሃይማኖት ታምነው በቤተ መቅደሱ ደማቸው ፈስሶ ለካህን የሚገባ ሞት ለሞቱት ቀሳውስትና ማተባችንን አንበጥስም ብለው አንገታቸው ለተበጠሰ ምእመናን ትሁንልኝ!

ዲያቆን ሄኖክ ኃይሌ
☎ 251 091 2 08 18 29
✉ 24467 / 1000 አዲስ አበባ
henok_tsehafi@yahoo.com

መቅድም

ጌታችን «እስመ ዘእንበሌየ ኢትክሉ ገቢረ ወኢምንተኒ / ያለ እኔ ምንም ልታደርጉ አትችሉምና» ዮሐ፲፭+፭ በማለት እንደተናገረ ያለ ረድኤተ እግዚአብሔር ሥጋዊም ሆነ መንፈሳዊ ነገርን መሥራት አይቻልም። እኔም ረድኤተ እግዚአብሔርን አጋዥ በማድረግ በእርሱ ፈቃድ ይህችን የመጀመሪያ መጽሐፌን «ክብረ ክህነት» በሚል ርዕስ ይገፀላችሁ ቀርቤአለሁ።

«ክህነት» ማለት ተክህነ ከሚለው የግእዝ ግሥ የወጣ ቃል ሲሆን አገለገለ ተሾመ ዲቁና ቅስና ተቀበለ የሚል ትርጓሜ አለው። አንድም ክህነት ማለት አገልግሎት የሚል ትርጓሜም አለው። ክህነት ከሰባቱ ምሥጢራተ ቤተ ክርስቲያን አንዱ ሲሆን ይህ ምሥጢር የተፈጸመላቸው ሁሉ ደግሞ «ካህናት» ተብለው ይጠራሉ። «ካህን» የሚለው መጠሪያ መደበኛው ለቄስ ቢሆንም ዐቢይ መዐርገ ክህነት ተብሎ በሚጠራው ከዲቁና እስከ ጵጵስና ባለው እርከን ውስጥ ያሉት ሁሉም «ካህናት» ተብለው ይጠራሉ።

«ክብረ ክህነት» የሚለው ቃል «የክህነት ክብር» የሚል ትርጓሜ አለው። መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ክህነት ክብር ይናገራል። ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ‹‹በመልካም የሚያተዳድሩ ሽማግሌዎች ይልቁንም በመስበክና በማስተማር የሚደክሙት እጥፍ ክብር ይገባቸዋል›› በማለት ስለ ክብረ ክህነት ተናግሮአል። /፩ጢሞ. ፭+፲፯/ እንዲሁም የክህነት ክብር ከእግዚአብሔር ካልተሰጠ በቀር እንዲሁ ሊያገኙት የሚቻል አለመሆኑን ‹‹እንደ አሮን በእግዚአብሔር ከተጠራ በቀር ማንም ለራሱ ክብርን የሚወስድ የለም።›› /ዕብ. ፭+፬/ ባለንበት ዘመን ምክንያቱ ምንም ሆነ ምን የክህነት ክብር እጅግ እየተቃለለ የመጣበት ጊዜ ላይ ነን። ይህ ደግሞ በቤተ ክርስቲያኒቱ የመጪው ዘመን ህልውና ላይ ከፍተኛ አደጋ የሚሆን ነው። ስለዚህ ይህች ስለ ክህነት የምታወሳ መጽሐፍ በዚህ ጉዳይ ቢያንስ እንዲታሰብበት ለማድረግ ታገለግላለች።

ይህ መጽሐፍ ስለ ምሥጢረ ክህነት የተጻፈ አይደለም። ምሥጢረ ክህነት በውስጡ እጅግ ብዙ ነገሮችን የያዘ ሰፊ ርእስ ነው። በዚህ መጽሐፍ ላይ ስለ ክህነት ክብርና ከክህነት ጋር ተያያዥ ስለሆኑ ጉዳዮች ተጽፎአል። ምናልባት ከክብረ ክህነት ባሻገር ሌሎች ቁም ነገሮችን የሚያስጨብጡ ሐሳቦች በዚህ መጽሐፍ የተካተቱ ቢሆንም በሚጸናው መናገር የመጻሕፍት ልማድ ነውና «ክብረ ክህነት» የሚለው ቃል በርእስነት ተቀምጧል። ይህ መጽሐፍ ከአምስት ዓመታት በኋላ በድጋሚ የታተመ በመሆኑ በድጋሚ የሚገዛው ሰው ሊኖር ይችላል። ይሁንና ይህ ኅትም ከቀድሞው ኅትም በይዘትም ሆነ በገጽ ብዛት ሰፊ ልዩነት ያለው በመሆኑ እንደ ኪሳራ የሚቆጠር አይሆንም።

ከዚህ በተጨማሪ መጽሐፉን ለሚያነቡ ሁሉ አስቀድመው ከግምት እንዲያስገቧቸው የምፈልጋቸው ቁም ነገሮች አሉ። በዚህ መጽሐፍ ላይ የተቀመጡት መጽሐፍ ቅዱሳዊ ጥቅሶች ከነትርጓሜአቸው የተቀመጡ ናቸው። ስለዚህም ጥቅሶቹን ሰፋ ባለ እይታ ለመረዳት መሞከር የአንባብያን ፈንታ ነው። «ወኢነንድግ እንበለ ትርጓሜ ለኵሉ ዘነበብነ / የተናገርነውን ሁሉ ያለ ትርጓሜ አንተወውም» የሚሉት አባቶቻችን ፊደል እንደሚገድል መንፈስ (ትርጓሜ) ግን ሕይወትን እንደሚሰጥ አስተምረውናልና መጽሐፍ ቅዱስን ከነትርጓሜው መመልከት የእኛ ፈንታ ነው።

ሌላው ነጥብ ደግሞ በዚህ መጽሐፍ ተአምራትና ገድላት በአስረጂነት መቀመጣቸው ነው። ገድላት ይልቁንም ተአምራት ከተለመደው የተፈጥሮ ሕግ ውጪና ከሰው ልጅ አቅም በላይ የሚፈጸሙ የእግዚአብሔር ከሃሊነት መገለጫዎች በመሆናቸው እንደ አስረጂነት ለመቅረብ የሚከብዱ መሆናቸውን ስቼው አይደለም። ይሁንና በእነዚህ መጻሕፍት ከተአምራትና ከመንክራት በተጨማሪ በማንኛውም ክርስቲያን ሕይወት ውስጥ ትርጉም ያላቸው ፤ በየጊዜው

ከማስተማሪያነት ከምጠቀምባቸው ምሳሌዎች የተሻሉ ምሳሌ የሚሆኑ ታሪኮችና ብዙ ቁም ነገሮች እንዳሉም በማሰብ ነው እንጂ። በአዋልድ መጻሕፍት ላይ የዘመቱ መናፍቃን በሚያሳድሩት ተጽእኖ ሆነ በሌላ ምክንያት አዋልድ ከመጥቀስ መቆጠብ እየተለመደ መጥቷል። ህም በጽንሰ ሃሳብ የምንቃወመውን አካሄድ በተግባር እየተከተልነው ነው የሚስብል ነው።

ከዚህ ባሻገር እንደ ተአምረ ማርያም ባሉ ቅዱሳት መጻሕፍት ላይ የዘመቱ መናፍቃንና ተቆርቋሪ መሳይ ከሐድያን እንደ አሸን የፈሉበት ወቅት ላይ በመሆናችን «መች እንዳላችሁት ሆነና ገድላትና ተአምራት እኮ ለጉዟችን ምርኩዝ የሚሆኑን፤ ሕይወታችንን መመልከቻ መጽሔታት (መስታወቶች) ናቸው» በማለት ለምእመናን ተስፋ ለመናፍቃን ዘለፋ እንዲሆን ነው።

ይህ መጽሐፍ በዋነኛነት ክህነትን አስመልክቶ የተጻፈ ቢሆንም ማንኛውንም በመንፈሳዊ አገልግሎት ያለ ሰው የሚመለከቱ ሐሳቦችም አሉትና ይህ እኔን ይመለከታል እያሉ ማንበብ የአገልጋዮች ፈንታ ነው። እንዲሁም የካህናትና የምእመናን ግንኙነት፤ ለካህናት የሚገባ አክብሮትና አገልግሎት፤ ካህናትን መገሠጽና መንቀፍ ከትምህርተ ሃይማኖት አንጻር የሚሉት ምዕራፎች በቀጥታ ምእመናንን የሚመለከቱ ናቸው። ስለዚህ መጽሐፉ ሁሉንም የሚመለከት መሆኑንም ለማስታወስ እወዳለሁ።

በዚህ መጽሐፍ የመጨረሻ ምዕራፍ ላይ ካህናትን መንቀፍን አስመልክቶ ምናልባትም አወዛጋቢ ሊሆኑ የሚችሉ ሐሳቦች ተቀምጠዋል። ይሁንና በዚያው ምዕራፍ ላይ ለመግለጥ እንደሞከርሁት አንባብያን በመንፈሳዊ ዓይን፤ ከመንፈሳዊ ማዕዘን እንዲመለከቱልኝ አደራ እላለሁ። መንፈሳዊ ጽሑፍ ከግል አመለካከት፤ ከቅሬታ፤ ከወቅታዊ ሁኔታ ፣ ከአድርባይነት ከመሳሰሉት ስሜቶች በጸዳ ሕሊና መጻፍ እንዳለበትም እምነቴ ነው። የቤተ ክርስቲያን ወቅታዊ ግሮች ሲፈቱ የምንጸጸትበትና ለማስተባበል የምንገደድበት አቋም በጽሑፎቻችን ላይ መንጸባረቅ እንደሌለበትና አስተምህሮአችንም ሁኔታዊ (conditional) መሆን እንደሌለበት ከግምት ውስጥ ሊገባ ይገባል።

«የዋህ ብእሲ ኵሉ ዘነገርዎ የአምን / የዋህ ሰው የነገሩትን ሁሉ ያምናል» እንዲሉ በርቱዕ አንደበት የተነገረውን ሁሉ የሚያምነው የዋህ ምእመን ካህናትን መንቀፍን እንደትሩፋትና ለቤተ ክርስቲያን እንደማሰብ መቁጠር እየጀመረ በመሆኑ የቤተ ክርስቲያን ነገር ቢያሳስበኝ ይህችን መጽሐፍ ጽፌአለሁ።

የዚህ መጽሐፍ የሽፋን ሥዕል በማቴ ፲፮፥፲፰፡- «አንተ ዓለት ነህ በዚህችም ዓለት ላይ ቤተ ክርስቲያኔን እሠራለሁ የገሃነም ደጆችም አይችሉአትም» በማለት ጌታችን ካህኑ ለቅዱስ ጴጥሮስ የተናገረውን ቃል መሠረት ያደረገ ሲሆን መነሻ ሐሳቡ ከመጽሐፈ መነኮሳት የተገኘ ነው። የሥዕሉ ገጽታም ከፊት ለፊት የሚታየው ጌታችን ለቅዱስ ጴጥሮስ የመንግሥተ ሰማያት መክፈቻ ቁልፍ የተሰኘውን የማሰርና የመፍታት የክህነት ሥልጣን ሲሰጠው ሲሆን፤ ቅዱስ ጴጥሮስ ልብሰ ተክህኖ መልበሱ እስከ ምጽአት ድረስ ለሚነሡት ሊቃውንተ ቤተ ክርስቲያን ሥልጣነ ክህነት መሰጠትዋን ለማመልከት ነው። በዙሪያው የዓለም ሥዕል መሳሉ ደግሞ «እናንተ የዓለም ብርሃን ናችሁ» ብሎ የተናገረውን ለማመልከት ሲሆን፤ ከላይ በዓለት ላይ የተቀመጠችው ቤተ ክርስቲያን ደግሞ «አንተ ዓለት ነህ በዚችም ዓለት ላይ ቤተ ክርስቲያኔን እሠራታለሁ» የሚለውን ቃል ይወክላል።

ይህችን መጽሐፍ የምታነቡ ምእመናን ብትችሉ መጽሐፉን ባትችሉ መልእክቱን ለሌሎች የማበርከት ድርሻ አለባችሁ። ከፍ ሲልም ለመምህረ ንስሐም ማበርከት መልካም ነው። ይህ መጽሐፍ መምህራነ ንስሐ ካህናትን የሚመለከት እንደ መሆኑ ምእመናን ለነፍስ አባቶቻቸው በሥጦታ ቢያበረክቱት የተመረጠ ነው። ምንም የሚነቀፍ ባይሆንም

ለነፍስ አባት የሚሰጠው የሚጠመጠም ሻሽ ብቻ አይደለም መጻሕፍትም እንጂ::

ይህችን መጽሐፍ የምታነቡ አባቶቼ ካህናትና ሊቃውንተ ቤተ ክርስቲያን ሆይ! ይህችን ጽሑፍ በዓይነ መንፈስ እንደምትመለከቱልኝ ተስፋ አደርጋለሁ፤ «በሊቃውንት ፊት አትጥቀስ» የሚለውን የኢያሱ ሲራክን መጽሐፍ ቃልም አልዘነጋሁትም:: ይሁንና ከአበው ምንጭ ቀድቼ እንጂ ከራሴ አንቅቼ የጻፍኩት የለምና የጎደለውን ሞልታችሁ የተጣመመውን አቃንታችሁ እንድታነቡልኝ በአክብሮት እማጸናለሁ! በዚህች ጽሑፍ በዓይናችሁ ፊት ሞገስን አግኝቼም እንደሆነ ረድኤተ እግዚአብሔር እንዳይለየኝ በጽንዕት ጸሎታችሁ እንድታስቡኝ እለምናለሁ!!

ዲያቆን ሄኖክ ኃይሌ

መግቢያ

ይህ «ክብረ ክህነት» የተሰኘ መጽሐፍ በሰባት ምዕራፎች የተከፈለ ነው:: መጽሐፉ በዓቢይ ርእስነት ክብረ ክህነትን አስመልክቶ የተጻፈ ቢሆንም በውስጡ ግን «ሕይወተ ካህንን» ፤ «ንስሓና ኑዛዜን» የሚመለከቱ ሰፊ ሐሳቦችን ይዟል:: የመጽሐፉ ጠቅላላ ይዘት እንደሚከተለው ነው::

የመጀመሪያው ምዕራፍ «ሥልጣነ ክህነት በሐዲስ ኪዳን» የሚል ሲሆን የክህነትን አመሠራረትና መስፋፋት፤ የሐዲስ ኪዳን ክህነት አያስፈልግም ለማለት የሚቀርቡ ተቃውሞዎችና መልሶቻቸው ፤ ክህነት ለማን እንደሚሰጥና ለማን እንደማይሰጥ ከነምክንያቱ፤ እንዲሁም ክህነትን መቀበልን ለሚሹና ለተቀበሉትም ጠቅለል ያለ ትምህርት የቀረበበት ነው::

ሁለተኛው ምዕራፍ «የካህናት ሥልጣን» የሚል ሲሆን በአንብሮተ ዕድ የምትሰጠውን የክህነት ሥልጣን ታላቅ ሹመት ስለመሆንዋ፤ የካህናት ሥልጣን በምን በምን ላይ እንደሆነ ፤ የካህኑ ምግባር በሥልጣኑ ላይ ተጽዕኖ እንዳለውና እንደሌለው በአጠቃላይ ሥልጣንን አስመልክቶ ሰፋ ያለ መረጃ ተቀምጦበታል::

ምዕራፍ ሦስት ደግሞ «የካህናት ጾር» የሚል ነው:: ካህናት ላይ የሚመጣ የዲያቢሎስ ፈተናን በሚመለከት በአራት ንዑሳን አርእስት የተከፈለ ምዕራፍ ነው:: እንደ እግዚአብሔር ፍጥረት ብዙውን እንደ አንድ ቆጥረን እንጂ በካህናት የሚመጣ ፈተና አራት ብቻ ነው ለማለት አይደለም:: እንዲሁም በተለይ በካህናት ላይ የሚጸናውን ብቻ ለማስቀመጥ ተሞክሯል:: በዚህ ምዕራፍ የካህናትን ጾር አስመልክቶ እንደ ማስረጃ የተቀመጡት በቅዱሳት መጻሕፍት የተመዘገቡ የቀደሙ አባቶች ናቸው:: ገደብ አልፈን «ዛሬ እንዲህ እየተደረገ ነው...» እያልን የሐሜተኞች ጥቅስ መሆንን አንሻምና!

አራተኛው ምዕራፍ «ለካህን የሚገባ» የሚል ሲሆን ድክመትን አንሥቶ የመፍትሔ አቅጣጫን መጠቆም ይገባልና በክህነት ውስጥ ያለ ሰው ምን ማድረግ እንደሚገባው የሚጠቁም ነው።

አምስተኛው ምዕራፍ «የንስሐ አባትና የንስሐ ልጅ» የሚል ሲሆን ስለ ንስሓ አባትና ንስሓ ልጅ ሰፊ ማብራሪያ የተቀመጠበት ነው። ምዕራፉ በሁለት ንዑሳን አርዕስት የሚከፈል ሲሆን በመጀመሪያው ርእስ የመምህረ ንስሓን ሓላፊነት፤ በሁለተኛው ርእስ ደግሞ ከምእመናንን የሚጠበቀውን መንፈሳዊ ድርሻ ያትታል። በዚህ ምዕራፍ ንስሓንና ኑዛዜን በሚመለከት ብዙ ቁም ነገሮች ተካትተዋል።

የመጨረሻዎቹ ሁለት ምዕራፎች በአመዛኙ ምእመናንን የሚመለከቱ ሲሆኑ ምዕራፍ ስድስት «ለካህናት የሚገባ አክብሮትና አገልግሎት» በሚል ካህናትን ለምንና እንዴት ማገልገል እንደሚገባ፣ ምን ጥቅምም እንደሚያስገኝ ያስረዳል። ሰባተኛው ምዕራፍ ምእመናንም ሆኑ የቅርብ አገልጋዮች ካህናት ጾር ጸንቶባቸው በኃጢአት ሲወድቁ ምን ዓይነት አቋም መያዝ እንደሚኖርባቸው የሚዘረዝር ሲሆን ርእሱ «ካህናትን መገሠጽና መንቀፍ ከትምህርተ ሃይማኖት አንጻር» የሚል ነው።

መልካም ንባብ!

ጸሐፊው

ምዕራፍ አንድ

ሥልጣነ ክህነት በሐዲስ ኪዳን

- የክህነት አመሠራረት እና መስፋፋት
- ክህነት በሁለቱ ኪዳናት
- የሐዲስ ኪዳን ክህነት ተገቢነት
  - ካህን ጌታችን ብቻ ነውን?
  - ሁሉም ካህን ነውን?
  - ሴቶች ለምን አይካኑም?
- ክህነት ከሐዋርያት በኋላ ስለመቀጠሉ
- ክህነትን መቀበል ለማን
- ምዕራፍ ሁለት

የካህናት ሥልጣን

- አጅግ የከበረ ሥልጣን
- የካህናት ሥልጣን በምን ላይ?
  - በነፍስና በሥጋ ላይ
  - በቅዱሳን መጻሕፍት ላይ
  - በሠራዊተ አጋንንት ላይ
- ሥልጣንና ምግባር

ምዕራፍ ሦስት

የካህናት ጾር /ፈተና/

፩. ፍቅረ ንዋይ

፪. ድፍረት

፫. ፍቅርን ማጣት

፬. ክብርንና ተርእዮን /መታየትን/ መሻት

ምዕራፍ አራት

ለካህን የሚገባ

፩. ዘወትር ለመማር ዝግጁ መሆን

፪. አርአያ መሆንና አለማሰናከል

፫. ትሑትና ትዕግሥተኛ መሆን

፬. ትሩፋትን መለማመድ

፭. ክህነትን ለክብር መያዝ

ምዕራፍ አምስት

<u>የንስሐ አባት እና የንስሐ ልጅ</u>

(ንስሐና ሥርዓተ ኑዛዜ)

፩. በንስሐ ሒደት የካህኑ ድርሻ

ሀ. መልካም እረኛ መሆን

- ምሕረት መንፈሳዊን በማድረግ
- በርኅራኄ በመገሠጽ
- ስለ ንስሐ ልጆቹ በመጸለይ

ለ. ሳይታክቱ ማስተማር

ሐ. ያለማድላት ሁሉን ማገልገል

- በጾታና በዕድሜ አለመለያየት
- በዘርና በቋንቋ አለመለያየት
- በምግባር አለመለያየት
- በምድራዊ ክብር አለመለያየት

መ. የንስሐ ልጆችን ሕይወት መከታተል

ሠ. ሥርዓት ቤተ ክርስቲያንን ማስከበርና ሳይፈሩ መገሠጽ

፪. በንስሐ ሒደት የምእመናን ድርሻ

ሀ. መምህረ ንስሐ መያዝ

ለ. ኃጢአትን ለካህን መናዘዝ

- የኑዛዜ መጽሐፍ ቅዱሳዊነት
- ለምን ለእግዚአብሔር ብቻ አንናዘዝም?
- ኑዛዜን እንደሚገባ በዝርዝር መፈጸም
- በኑዛዜ ወቅት ተስፋ አለመቁረጥ ስለ ትዕቢትና መዘናጋት
- ኑዛዜና ንጽጽር

ሐ. ቀኖናና መንፈሳዊ ሥርዓት

መ. መምህረ ንስሐ ስለ መምረጥና ስለ መለወጥ

ምዕራፍ ስድስት

<u>ለካህናት የሚገባ አክብሮትና አገልግሎት</u>

ምዕራፍ ሰባት

<u>ካህናትን መገሠጽና መንቀፍ ከትምህርተ ሃይማኖት አንጻር</u>

ምዕራፍ አንድ

ሥልጣነ ክህነት በሐዲስ ኪዳን

የክህነት አመሠራረት እና መስፋፋት

የሐዲስ ኪዳንን ክህነት የመሠረተው ራሱ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። ይሁንና የሐዲስ ኪዳን ክህነት ስሌዋውያን ብቻ ይሰጥ እንደነበረው እንደ ብሉይ ኪዳኑ ክህነት ስአንድ ወገን (ነገድ) ብቻ የተሰጠ ሳይሆን ብቁ ሆኖ ለተገኘ ሁሉ የሚሰጥ ነው። ፲፪ቱ ሐዋርያት ሥልጣነ ክህነት የተቀበሉት ጌታችን እፍ ብሎባቸው «መንፈስ ቅዱስን ተቀበሉ ኃጢአታቸውን ይቅር ያላችኋቸው ሁሉ ይቀርላቸዋል የያዛችሁባቸውም ተይዞባቸዋል» ባላቸው ጊዜ ነው። ዮሐ ፳፥፳፪

እንዲሁም በሌላ ስፍራ «አንትሙ ትነብሩ ዲበ ዐሠርቱ ወክልዔቱ መናብርት ወትኴንኑ ዐሠርተ ወክልዔተ ሕዝበ እስራኤል / እናንተ ደግሞ በ02ቱ የእስራኤል ነገድ ልትፈርዱ በ፲፪ቱ መንበር ትቀመጣላችሁ» በማለት (ማቴ.፲፱፥፳፰) ሐዋርያት በሥልጣነ ክህነታቸው ዛሬ በዚህ ምድር ላይ የፈረዱት ፍርድ (ማሠርና መፍታት) በዕለተ ምጽአትም እንደሚጸናላቸው አስረድቷል። እንዲሁም በቅዱስ ጴጥሮስ በኩልና ለሁሉም በአንድነት «በምድር ያሰራችሁት በሰማይ የታሰረ ይሆናል ፤ በምድር የፈታችሁት በሰማይ የተፈታ ይሆናል» በማለት ሾሞአቸዋል። (ማቴ.፲፮፥፲፰-፲፱፤፲፰፥፲፰-፲፱) ማሰርና መፍታት የተባለውም ሌላ ሳይሆን ከኃጢአት ማሰሪያ (ማዕሰረ ኃጢአት) ነው። በምድር በኃጢአት ከክርስቲያኖች ማኅበር ከመለየት ፤ በሰማይ ከገነት መንግሥት ሰማያት ከመለየት ሌላ እስር የለም። ማሰርና መፍታት የሚለውን ከኃጢአት ማሰሪያ ማሰርና መፍታት

መሆኑን ደግሞ ቅዱስ ዮሐንስ ወንጌላዊ በማያዳግም ሁኔታ በጻፈው ቃል «ኃጢአታቸውን ይቅር ያላችኋቸው ይቀርላቸዋል ፤ ኃጢአታቸውን የያዛችሁባቸው ተይዞባቸዋል።» በማለት የማሰርና የመፍታትን ትርጉም በግልጥ አስቀምጧል። (ዮሐ.፳፥፳፫)

በሌላ በኩል አልዓዛርን ከሞተ ከአራት ቀናት በኋላ ከሞት ያስነሣበት ተአምርም እንዲሁ ሥልጣነ ክህነትን የሚያስረዳ ነው። ጌታችን አልዓዛርን ከሞት ካስነሣው በኋላ ለደቀ መዛሙርቱ ፍቱትና ይሒድ ተዉት ብሎ ነበር። (ዮሐ.፲፩፥፵፬) የአራት ቀን ሬሳን ከሞት ያስነሣ ጌታ መግነዙን መፍታት ተስኖት ሳይሆን በትሕትና ሰዎችን በአምላካዊ ሥራው የሚያሳትፍ ስለሆነ ነው። የሂፖው ሊቀ ጳጳስ ቅዱስ አውግስጢኖስ ደግሞ ይህንን ታሪክ ሲተረጉም «ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ አልዓዛርን ከሞት አስነሣው ፤ በዙሪያው ያሉት (ሐዋርያቱ) ደግሞ የተገነዘበትን ጨርቅ ፈቱለት ፤ ሕይወትን የሚሰጥ መግነዝን መፍታት አይችልምን? መግነዝን በመፍታ ሐዋርያቱ ኃጢአትን ይቅር እንዲሉና እንዲፈቱ ጌታ ለእነርሱና ለተተኪዎቻቸው የሰጠውን ሥልጣን አሳየ» ብሏል።[1] እንዲሁም ጌታችን ባረገበት ጊዜ እስከ ፓትርያርክነት ድረስ ያለውን መዐርግ ሰጥቶአቸዋል ። (ሉቃ ፳፪፥፴)

ጌታችን ለቅዱሳን ሐዋርያቱ እንዴት ሥልጣንን ሰጣቸው ለሚለው ከላይ ከተሰጠው ገለጻ ባሻገር አባቶቻችን «ዘወሀቦሙ ሥልጣነ ለአበዊነ ሐዋርያት በዘአእመረ መንፈስ ቅዱስ» እንደሚሉ «መንፈስ ቅዱስ ባወቀ ለአባቶቻችን ሐዋርያት ሥልጣንን ሰጣቸው» ብንል ይበቃል። ምሥጢረ ክህነትን ምሥጢር ከሚያሰኙዋት ምክንያቶች አንዱ በማይታይ አምላካዊ ጥበብ የምትሰጥ ሀብተ መንፈስ ቅዱስ

[1] St.Augstin of Hippo, Homilies On the Gospel of Jhon

በመሆንዋ ነው።

ክህነት በሁለቱ ኪዳናት

ለቅዱሳን ሐዋርያትና በሥፍራቸው ለሚተኩ ካህናት የተሰጠችው የሐዲስ ኪዳን ክህነት ከቀደመችው የብሉይ ኪዳን ክህነት እጅግ የከበረችና የምትበልጥ ናት። በሥልጣንም የሐዲስ ኪዳን ካህናት የሚበልጥ ሥልጣን አላቸው። መተርጉማን በጸሎተ ኪዳን ላይ «*ዘወሀብከነ ከመ ንፍታሕ ዘኢይትፈታሕ* / የማይፈታውን እንፈታ ዘንድ የሰጠኸን» የሚለውን ሲተረጉሙ «ምድራውያን ነገሥታት የማይፈቱትን እንፈታ ዘንድ ፤ ሌዋውያን ካህናት አያስተሰርዩት የነበረውን ውሳጣዊ ኃጢአት እናስተሰርይ ዘንድ የሰጠኸን» በማለት የሐዲስ ኪዳንን ክህነት ትልቅነት በመመስከር ነው።

ሥልጣነ ክህነት ጌታችንን በመስቀል ከተባበሩ ከሌዋውያን ካህናት ተነጥቆ ለሐዲስ ኪዳን ካህናት ስለመሰጠቱ ጌታችን በምሳሌ ተናግሮአል። ‹‹የወይን አትክልት የተከለ ባለቤት ሰው ነበረ ቅጥርም ቀጠረለት ... ለገበሬዎች አከራይቶ ወደ ሌላ አገር ሄደ። የሚያፈራበት ጊዜ ሲቀርብ ፍሬውን ሊቀበሉ ባሮችን ላከ ፤ እነርሱን ገደሉአቸው። በኋላ ግን ልጄንስ ያፍሩታል ብሎ ልጁን ላከባቸው። ገበሬዎቹ ግን ልጁን ባዩ ጊዜ ፡- ወራሹ ይህ ነውና እንግደለውና ርስቱን እናግኝ ተባባሉ። ይዘውም ከወይኑ አትክልት አወጡና ገደሉት። እንግዲህ የወይኑ አትክልት ባለቤት በመጣ ጊዜ ምን ያደርግባቸዋል እነርሱም ፡- ክፉዎችን በክፉ ያጠፉቸዋል <u>የወይኑንም አትክልት ፍሬውን በየጊዜው ለሚያስረክቡ ለሌሎች ገበሬዎች ይሰጠዋል።</u> ›› (ማቴ. ፳፩+፴፫-፵፩) በዚህ ምሳሌ ላይ በነፍሰ ገዳይ ገበሬዎች የተመሰሉት ነቢያትንና ወልደ እግዚአብሔርን የገደሉ የኦሪት ካህናት ናቸው። የወይኑ አትክልት

የተባሉት የእግዚአብሔር ሕዝብ ሲሆኑ በቀድሞዎቹ ገበሬዎች ተተክተው እንዲጠብቁ የተሾሙት ደግሞ የሐዲስ ኪዳን ካህናት ናቸው።

የሐዲስ ኪዳን ካህናት ከቀደሙት የብሉይ ኪዳን ካህናት ይልቅ የከበሩና ወደ እግዚአብሔር የቀረቡ ናቸው። አበው ይህን በምሳሌ ሲያስረዱ በሰማያውያን መላእክት በመመሰል ነው። በሰማያት ከመንበረ ጸባኦት የቀረቡ ኪሩቤልና ከመንበረ ጸባኦት ርቀው የሚቆሙ ሀያ አራቱ ካህናተ ሰማይ አሉ። ከመንበሩ የራቁት ሃያ አራቱ ሊቃናት የካህናተ ብሊት (የብሉይ ኪዳን ካህናት) ምሳሌ ሲሆኑ ለመንበሩ የቀረቡ ኪሩቤል ደግሞ የካህናተ ሐዳስ (የሐዲስ ኪዳን ካህናት) ምሳሌ ናቸው።

ቅዱስ ጳውሎስ ‹‹ክህነቱ ሲለወጥ ሕጉ ደግሞ ሊለወጥ የግድ ነውና›› እንዳለ የሐዲስ ኪዳን ክህነት ሕገ ኦሪት ከሕገ ወንጌል የምትበልጠውን ያህል የበለጠ ነው። (ዕብ. ፯+፲፪) የሐዲስ ኪዳን ካህናት የቀደሙት ሌዋውያን ሊገቡበትና ሊያገለግሉበት በማይቻላቸው በቤተ መቅደስና በሐዲስ ኪዳን *መሠዊያ* /ታቦት/ የሚያገለግሉ በመሆናቸው በክብር ይበልጣሉ። ‹‹*መሠዊያ* አለን ከእርሱም ሊበሉ /ከሥጋ ወደሙ/ ድንኳኒቱን የሚያገለግሉ /ሌዋውያን ካህናት/ መብት የላቸውም›› ዕብ. ፲፫+፲

የሀዲስ ኪዳን ክህነት የዘር ሐረግ ተቆጥሮ የሚሰጥ ሳይሆን የቋንቋን የባሕልና የዘርን ገደብነት ተሻግሮ የሚሰጥ ነው። ለሐዲስ ኪዳን ክህነት ብቁ ያልሆነ ቋንቋና ነገድም የለም። ራሱ እግዚአብሔር በትንቢት እንዳጻፈ ‹‹አሕዛብንና ልሳናትን ሁሉ የምሰበስብበት ጊዜ ይደርሳል ፤ እነርሱም ይመጣሉ ፤ ክብሬንም ያያሉ ... ካህናትና ሌዋውያን እንዲሆን ከእነርሱ እወስዳለሁ።›› ኢሳ. ፷፮+፲፰-፳፩

የሐዲስ ኪዳን ክህነት ተገቢነት

መናፍቃን የሐዲስ ኪዳንን ክህነት አስመልክቶ ሁለት ፈጽሞ ሊስማሙ የማይችሉ (የሚቃወሙ) ሃሳቦችን ያራምዳሉ። አንደኛው ሃሳብ ‹‹ካህን ክርስቶስ ብቻ ነው›› የሚል ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ ‹‹ሁላችንም ካህናት ነን›› የሚል ነው። አላስተዋሉት ካልሆነ በስተቀር እነዚህ ሁለት መቅድመ ሃሳቦች (ሓቄስቂሽቋስቋ) ሲገጣጠሙ የሚሰጡት ትርጓሜ ‹‹እኛ ክርስቶስ ነን›› የሚል ነው።

ካህን ጌታችን ብቻ ነውን?

ጌታችን እንደ መልከ ጼዴቅ በዘር ያላገኘው የማይለወጥ ዘለዓለማዊ ክህነት አለው። ይህ ማለት ግን በሐዲስ ኪዳን ካህናት የሉም ማለት አይደለም። እግዚአብሔር የባሕርይ ገንዘቡ የሆኑ ብዙ ነገሮች አሉ። ቅድስና ፣ አምላክነት ፣ አዳኝነት ፣ ምስጋና የመሳሰሉት ሁሉ የባሕርይ ገንዘቦቹ ናቸው። እርሱ በባሕርይው ቅዱስ ሲሆን ‹‹ቅዱሳን ሁኑ›› /፩ጴጥ.፩፥፲፮/ ፣ እርሱ በባሕርይው አምላክ ሲሆን ‹‹አማልክት ናችሁ›› /መዝ. ፹፩፥፩-፮/፣ እርሱ አዳኝ ሲሆን ታድናላችሁ። /መዝ. ፴፫፥፯፤ መሳ. ፫፥፲፮/ ሲል ከመለኮታዊ ባሕርይው ተካፋዮች እንድንሆን ሰጥቶናል።

«ካህን እርሱ ብቻ ነው» የሚል የክርክር ሀሳብ ለሚያነሡ ሰዎችም ይህንን የቸርነቱን ሥራ እንነግራቸዋለን። አምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስ ‹‹እኔ የዓለም ብርሃን ነኝ›› ባለበት አንደበት ‹‹የዓለም ብርሃን ናችሁ›› ብሏል። እርሱ ‹‹የእግዚአብሔር ልጅ›› እንደተባለ ‹‹በስሙ ለምናምን የእግዚአብሔር ልጆች እንባል ዘንድ›› ሥልጣንን ሰጥቶናል። ‹‹መልካም እረኛ እኔ ነኝ›› ብሎ እንደተናገረ ‹‹ግልገሎቼን አሰማራ ፣

ጠቦቶቼን ጠብቅ ፣ በጎቼን አሰማራ›› ብሎ እረኝነትን ሰጥቶናል። «ብርሃን ሆኖ ብርሃን ፤ ልጅ ሆኖ ልጆች ፤ እረኛ ሆኖ እረኞች» እንዳሰኘን ካህን ሆኖም ክህነትን ለሰው ልጆች አልከለከለም። (አረጋዊ መንፈሳዊ)

ስንታመም የሚያክሙንን ሰዎች ‹ሐኪም› ብለን የምንጠራው የእግዚአብሔርን ፈዋሽነት ሳናውቅ ቀርተን አይደለም። በሥጋ የሚወልዱን ወላጆቻችንን ፣ አሳዳጊዎቻችንን ፣ የምናከብራቸውን ሰዎች ‹አባቴ› የምንለው የእግዚአብሔርን አባትነት ክደን አይደለም። ካህናትንም ‹ካህን› ብሎ መቀበል የጌታችንን ክህነት ማቃለል አይደለም።

በሐዲስ ኪዳን ከአምላካችን ከኢየሱስ ክርስቶስ ክህነት ሌላ ክህነት ያላቸው እንዳሉ መጽሐፍ ቅዱስ ያስረዳል። ቅዱስ ጴጥሮስ ‹‹ለመንጋው ምሳሌ ሁኑ እንጂ ማኅበሮቻችሁን በኃይል አትግዙ የእረኞች አለቃ በሚገለጥበት ጊዜ የማያልፈውን የክብር አክሊል ትቀበላላችሁ›› ሲል ተናግሯል። (፩ጴጥ. ፭፥፬) የእረኞች አለቃ ያለው መድኃኔዓለም ክርስቶስን ሲሆን እረኞች የተባሉት የሐዲስ ኪዳን ካህናት ናቸው።

ሊቀ ካህናት የሚለው የጌታችን መጠሪያም እንዲሁ ‹‹ከጌታችን በቀር ካህን የለም›› የሚለውን ሃሳብ ውድቅ ያደርገዋል። በዘመን ኦሪት በክህነት ለማገልገል የተመረጡት ሌዋውያን /ከዐሥራ ሁለቱ የያዕቆብ ልጆች መካከል የሌዊ ልጆች/ ነበሩ። የአገልግሎት መዓርጋቸው ግን ሦስት ዓይነት ነበር። አንደኛው <u>ሊቀ ካህናት</u> የሚባለው ሲሆን አሮንና ከእርሱ የሚወለድ የበኩር ልጅ የሚሰጠው ሥልጣን ነበር። ይህ የሊቀ ካህናትነት ሥልጣን የበኩር ልጆችን እየተከተለ ሲወርድ ኖሯል። የሊቀ ካህናቱም ሥራ በዓመት አንድ ጊዜ ወደ ውስጠኛይቱ ድንኳን የመግባት ሥልጣን የተሰጠው ሲሆን ስለራሱ እና ስለ ሕዝቡ ስኅተት እጆቹን

ዘርግቶ ደምን ያቀርብ ነበር፡፡

ከሊቀ ካህናቱ ቀጥሎ ያሉት ደግሞ ‹‹ካህናት›› የሚባሉ ሲሆን እስከ መጀመሪያው ድንኳን ድረስ ብቻ የመግባት ሥልጣን ያላቸው ናቸው፡፡ እነዚህ ካህናት የአሮን ልጆች ሆነው ነገር ግን የበኩር ልጆች ያልሆኑ ናቸው፡፡ አብዛኛውን የቤተ መቅደስ ሥራ የሚፈጽሙና በሊቀ ካህናቱ የበላይነት የሚመሩ ናቸው፡፡ ሦስተኛዎቹ ደግሞ ከነገደ ሌዊ ሆነው የአሮን ልጆች ያልሆኑት ሲሆኑ ‹‹ሌዋውያን›› የሚባሉት ናቸው፡፡ እነዚህ ደግሞ እንደ ከሊቀ ካህናቱና ከካህናቱ በሥልጣን ዝቅ ያሉ ሲሆኑ በቤተ መቅደሱ አገልግሎት የሚራዱ ናቸው፡፡

በሐዲስ ኪዳን ሊቀ ካህናት አምላካችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው፡፡ መጽሐፍ ቅዱስ ‹‹የሃይማኖታችን ሐዋርያና ሊቀ ካህናት›› ‹‹እንደ መልከ ጼዴቅ ሹመት ሊቀ ካህናት ተብሎ ተጠራ›› (ዕብ.፫+፩) ሲል የጌታችን ሊቀ ካህናትነት ያስረዳል፡፡ መድኃኒዓለም ክርስቶስ ‹‹ሊቀ ካህናትም በየዓመቱ የሌላውን ደም ይዞ ወደ ቅድስት እንደሚገባ ራሱን ብዙ ጊዜ ሊያቀርብ አልገባም›› /ዕብ. ፱+፳፭/ ሊቀ ካህናቱ እጁን ዘርግቶ በቤተ መቅደስ ደምን ሲያቀርብ እንደሚገባ እጆቹን በመስቀል ላይ ዘርግቶ ገዛ ደሙን ለዓለም ኃጢአት አንድ ጊዜ አቅርቦአል፡፡

‹‹ካህናት›› የተባሉት ደግሞ በሐዲስ ኪዳን የሊቀ ካህናቱ የመድኃኒዓለም ክርስቶስ ረዳቶች የሆኑት የሐዲስ ኪዳን ቀሳውስት ናቸው፡፡ ሌዋውያን የተባሉትን የሚወክሉት ደግሞ ለካህናቱ ረዳቶች የሆኑት ዲያቆናት ናቸው፡፡ የቀደመው ሊቀ ካህናት ካህናቱንና ሌዋውያኑን እንደሚያዝዝና እንደሚያስተዳድር በሐዲስ ኪዳንም

መሥዋዕቱም ፤ መሥዋዕት አቅራቢውም ፤ መሥዋዕት አቅራቢ ሊቀ ካህናቱም አምላካችን ሲሆን በሐዲስ ኪዳን ክህነት የሚሾሙት ሁሉ የእርሱ ረዳቶች ናቸው፡፡ ሊቀ ካህናት ማለት ‹የካህናት አለቃ› ማለት ነው ፤ ካህናት በሌሉበት ደግሞ የካህናት አለቃ የሚለው አጠራር ሊሠራ አይችልም፡፡

በክህነት ሥራቸው ጸንተው ከተገኙም በሰማያት ይኸው ሊቀ ካህናት ክርስቶስ የሰማዩን ሥርዓት ያስተምራቸዋል፡፡ ቅዱስ አትናቴዎስ እንዳለ ፡- ‹‹የካህናት ሊቀ ኢየሱስ ክርስቶስም ከዚያ ወደዚህ ምሥጢር ይገባል ፣ ለግብር ሥርዓት ቀሳውስትን ዘቀኝ ዲያቆናትንም በግራው ያቆማቸዋል ፤ የምሥጢርንም ሥርዓት ያሳያቸው ዘንድ ፤ ምን ይመስላል ሰውስ ምንድር ነው የዚያን ጊዜውስ ምሥጢር ምን ይባላል ዛሬ ሲናገሩት ለይቻልም በሰው ልቡናም የለም ፤ የተሾማችሁ ካህናት ሆይ ከሰማይና ከምድር ጌታ ጋራ ካገለገላችሁ በእናንተ ክብር ይገባችኋል ፣ የንጹሕ ወርቅ ሻሻቴ የምትመስሉ የተመረጣችሁ ዲያቆናት ሆይ ለእናንተ ደስታ ይገባል ፣ ድንቅ ምሥጢርን ባያችሁ ጊዜ፡፡›› /ቅዳሴ አትናቴዎስ/

«አበ ነፍስ /የነፍስ አባት/ የሚለው ስም ለክርስቶስ ብቻ የሚሰጥ ናቸው! ፤ አባት ተብሎ መጠራት የሚገባው እግዚአብሔር ብቻ ነው፡፡» የሚሉ አሉ፡፡ ይህንን በተመለከተ በመልክዓ ኢየሱስ ‹‹ሰላም ለመላትሒከ እለ ይፈርያ አፈዋተ ከመ ርኄ አፈው ዘይዔት ርትቀ ፍኖተ ፤ ኢየሱስ ክርስቶስ እስመ አበ ነፍስየ አንተ ፤ በሎሙ ለመላእክት ተፈሥሑ ሊተ ረከብኩዎ ለወልድየ በከንቱ ዘሞተ ›› በማለት ‹‹ኢየሱስ ክርስቶስ የነፍሴ አባት ነህና›› ይላል፡፡

ይህ ማለት ግን ካህናት የነፍስ አባት መባል አይችሉም ማለት አይደለም፡፡ የሥጋ አባቶቻችን በሥጋችን የምንበላውን የምንጠጣውን ፤

የምንለብሰውን አሟልተው ያሳድጉናል ፤ በሥጋ ስታመም ያስታምሙናል። ካህናት ደግሞ ለነፍሳችን የመመገበውን የእግዚአብሔር ቃል ምግብ ይመግቡናል ፤ በኃጢአት ስንራቆትና ስንታመም ይንከባከቡናል። በዚህ የተነሣ ‹የነፍስ አባት› መባላቸው ድንቅ አይደለም። የሰም ነፍስን የፈጠረ እግዚአብሔር ነውና ከእርሱ በቀር ‹የነፍስ አባት› መባል የሚገባው የለም ቢባል ደግሞ ሥጋንም የፈጠረ እርሱ ነውና የሥጋ አባታችንንም አባት ማለት ላንችል ነው። እንዲሁም ከብሉ እስከ ሐዲስ ከአብርሃም እስከ ጳውሎስ አባት ተብለው የተጠሩ ልጅ ብለው የጠሩ እጅግ ብዙዎች እንዳሉ መጽሐፍ ቅዱስ ያስረዳል። እርሱ ካህን አበ ነፍስ ነውና «ለምን ለሰው ልጆች ይህ ክብር ተሰጠ?» ለሚሉ «በገንዘቤ የወደድሁትን አደርግ ዘንድ መብት የለኝምን?» የሚለው የጌታችን ቃል የሚመለከታቸው ይመስላሉ።

መናፍቃን ‹ካህን› መባል ተገቢ አይደለም ቢሉም ራሳቸው ግን ‹ፓስተር› ፤ /ከቅርብ ጊዜያት ወዲህ/ ኤጲስቆጶስ ፤ መጋቢ ወዘተርፈ በሚሉ መጠሪያዎች ሲጠሩ ግን እናያለን። ለካህናት የተሰጠውን የመባረክ ሥልጣን ቢነቅፉም እንዲሁ እርስ በእርሳቸው ‹ጌታ ይባርክህ› ከመባባል አላረፉም። ለእነርሱ ብቻ የሚፈቀድ ለሌላ የሚከለከል ነገር ስለሌለ ወይ የክህነትን አስፈላጊነት መቀበል ወይም የጠራ ማብራሪያ ማዘጋጀት ይጠበቅባቸዋል።

ሁሉም ካህን ነውን?

መናፍቃን የሐዲስ ኪዳንን ክህነት የሚቃወሙበት ሁለተኛው ሃሳብ ደግሞ ‹‹ሁላችንም ካህናት ነን›› የሚል ነው። ለዚህ የሚጠቅሱት ቅዱስ ጴጥሮስ «የእርሱን በጎነት እንድትነግሩ የተመረጠ ትውልድ ፤ የንጉሥ ካህናት ፤ ቅዱስ ሕዝብ ለርስቱ የተለዩ ወገን

ናችሁ» በማለት የተናገረውን ነው። (፩ኛ ጴጥ ፪፥፱)

በቅዱስ ጴጥሮስ መልእክት የተነገረው ቃል አስቀድሞ በኦሪትም የተነገረ ነበር። ‹‹ርስት ትሆኑልኛላችሁ ፤ እናንተም የካህናት መንግሥት የተቀደሰም ሕዝብ ትሆኑልኛላችሁ።›› ተብሎ ነበር። (ዘሌ. ፲፱፥፮) ‹‹የንጉሥ ካህናት›› ወይም ‹‹የካህናት መንግሥት›› የሚሉት ቃላት ‹ሁላችሁም ካህናት ናችሁ!› የሚል ትርጉም የለውም። እንደዚህ የሚል ትርጉም ቢኖረው ኖሮ በኦሪት በተመሳሳይ ተነግሮ ስለነበር በዘመነ ኦሪት የነበሩ ሰዎች ሁሉ ካህናት ነበሩ ማለት ነው። ሁሉም ካህናት ቢሆኑ ኖሮ እነ ቆሬ ዳታንና አቤሮን ክህነትን በመፈለጋቸው ለመቅሠፍት ባልተዳረጉ ነበር። (ዘኍ. ፲፮)

ሌላው ጥቅስ ደግሞ ‹‹ለወደደን ከኃጢአታችንም በደሙ ላጠበን ለአምላኩና ለአባቱም ለእግዚአብሔር [2]ነገሥታትና ካህናት እንድንሆን ላደረገን ለእርሱ ክብርና ኃይል ይሁን!›› የሚል ነው። (ራእ. ፩፥፮) የሚለው ነው። ካህናት እንድንሆን አደረገን ማለት በምድር ላይ ሁላችንም ካህናት ነን ማለት ነው ተብሎ ከተተረጎመ ነገሥታት ነን የሚለውስ ትርጉሙ ምን ሊሆን ነው፣ ሁላችን በዙፋን ልንቀመጥ ፤ ዘውድ ልንደፋ ፤ ‹ግርማዊነትዎ› ልንባል እንችላለን?

ታዲያ ካህናት አደረገን ማለት ምን ማለት ነው? ሲባል የክህነትን መንፈሳዊ ትርጉም ማብራራት ያስፈልገናል። ካህን በእግዚአብሔር ፊት ዕጣን እያጠነ ፤ መሥዋዕት እያቀረበ እንደሚያገለግን ለምእመናን ሁሉ የተሰጠ ይህንን የሚመስል የክህነት ሥራ አለ። ስለዚህ ማዕጠንት ቅዱስ ዳዊት ‹ጸሎቴን በፊትህ እንደ

[2] ‹‹…*made us kings and priests*››

ዕጣን ተቀበልልኝ እጅ መንሣቴም እንደ ሠርክ መሥዋዕት ትሁን» ፤ «ለአንተ የምስጋና መሥዋዕት እሠዋለሁ» ሲል ቅዱስ ጳውሎስ ደግሞ «እንግዲህ ወንድሞቼ ሆይ ሰውነታችሁን እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝና ሕያው ቅዱስም መሥዋዕት አድርጋችሁ ታቀርቡ ዘንድ በእግዚአብሔር ርኅራኄ እለምናችኋለሁ እርሱም ለአእምሮ የሚመች አገልግሎታችሁ ነው።» «የምስጋናን መሥዋዕት ማለት ለስሙ የሚመሰክሩ የከንፈሮችን ፍሬ በእርሱ እናቅርብለት ፤ ነገር ግን መልካም ማድረግን ለሌሎችም ማካፈልን አትርሱ እንዲህ ያለው መሥዋዕት እግዚአብሔርን ደስ ያሰኘዋልና » በማለት ለሁላችን ስለተሰጠው መንፈሳዊ ክህነት አስረድቶናል። (መዝ. ፻፵+፪ ፤ መዝ. ፻፲፭+፰ ፤ ሮሜ. ፲፪+፩ ፤ ዕብ. ፲፫+፲፭)

በሌላ በኩል ካህን ማለት ተክህነ ከሚለው ግሥ የወጣ ሲሆን አገልጋይ የሚል ትርጉምም አለው። ስለዚህ «ካህናት ናችሁ» ሲል የነገሥታት ንጉሥ የእግዚአብሔርን ክብር እንድትነግሩ የተመረጣችሁ «አገልጋዮች ናችሁ» የሚል ትርጉምም አለው። *«ያመነ ሁሉ ካህን ነው» የሚለው አባባል ሥርዓተ ቤተ ክርስቲያን አያስፈልግም ፤ ምሥጢራትም በየሜዳው መፈጸም አለባቸው ወ.ዘ.ተ የሚሉ የኑፋቄ ሃሳቦችን ያዘለ ነው። ደግሞስ ሁሉ እረኛ ከሆነ መንጋው ማነው?*

ቅዱስ ጳውሎስ «እግዚአብሔርም በቤተ ክርስቲያን አንዳንዶቹን አስቀድሞ ሐዋርያትን ሁለተኛም ነቢያትን ሦስተኛም አስተማሪዎችን ቀጥሎም ተአምራት ማድረግን ቀጥሎም የመፈወስን ስጦታ እርዳታንም አገዛዝንም የልዩ ልዩ ዓይነት ልሳኖችንም አድርጓል። ሁሉ ሐዋርያት ናቸውን? ሁሉስ ነቢያት ናቸውን? ሁሉስ አስተማሪዎች ናቸውን? ሁሉስ ተአምራትን ይሠራሉን? ሁሉስ የመፈወስ ስጦታ አላቸውን? ሁሉስ በልሳኖች ይናገራሉን? ሁሉስ ይተረጉማሉን? ነገር ግን

የሚበልጠውን የጸጋ ስጦታ በብርቱ ፈልጉ» (፩ኛ ቆሮ ፲፪+፳፰-፴፩) በማለት የተናገረው ቃል ክህነትም የሁሉም ላለመሆኑ ማስረጃ ነው። ደግሞስ ይኸው ሐዋርያ ለጢሞቴዎስና ለቲቶ ስለ ካህናት (ስለ ዲያቆናት ፤ ስለ ቀሳውስትና ስለ ኤጲስ ቆጶሳት) አመራረጥ የጻፈላቸው ሁሉም ካህን ቢሆን ነውን? አይደለም። ክህነት ምሥጢር የምትሰኘው አንድም ለተለዩ ሰዎች የምትሰጥ ስለሆነች ነው። ምሥጢር ለቀረቡና ለወዳጆች እንደሚነገር ክህነትም እግዚአብሔር ለመረጣቸው የሚሰጣት ጸጋ ናትና ምሥጢር ትባላለች።

ሴቶች ለምን አይክኑም?

ክህነት በጸታ ረገድ ለወንዶች ብቻ ይሰጣል። እግዚአብሔር ለወንዶች ብቻ የሰጠው ለሴቶች ያልተሰጠ ፤ ለሴቶች ብቻ የሰጠው ለወንዶች ግን ያልተሰጠ ብዙ ነገር አለ። ክህነት ለሴቶች የማይሰጥ መሆኑን በመጻሕፍት ከቀደመው ዘመን ጀምሮ የሴት ካህን አለመኖሩንና በሐዲስ ኪዳንም ከተመረጡት ሐዋርያት መካከል ሴቶች አለመኖራቸውን በማስረጃነት ማቅረብ ይቻላል። በትርጓሜ ወንጌል በተመዘገበው ምሥጢርም ጌታችን ከሙታን በተነሣ ጊዜ ቀድማ ትንሣኤውን ያየችው ማርያም መግደላዊት ልትነካው ስትል «አትንኪኝ» ማለቱ ሴቶች ሥጋ ወደሙ ለመፈተት የሚያበቃው መዓርገ ክህነት እንደማይሰጣቸው ያስረዳል። (ዮሐ ፳+፲፯) በዘመነ ሐዋርያትም ስለ ሴት ካህን የተጻፈ ነገር አይገኝም።

ከዚህም ባሻገር ግን እግዚአብሔር ሙሴን ለመንግሥት አሮንን ለክህነት ለምን እንደመረጠ እንደማይታወቅ ሁሉ ወንዶችን ብቻ ለምን ለክህነት እንደመረጠ የሚያውቀው እርሱ ባለቤቱ ነው። ምናልባትም አሁን በድንግዝግዝ እንደምናይ ነንና ባለንበት በሥጋዊ አእምሮ የማንረዳው ኋላ በአጸደ ነፍስ ወይም ከዚህ በተለየ አቅዋም ሆነን ልንረዳው የምንችል ረቂቅ ፍርዱ ነው ብለን ልናልፈውም እንችላለን።

ቅዱስ ዑራኤል እንዳለ፡- «የልዑል እግዚአብሔር ፍርዱ ባለመመርመር ተወስኗልና የእግዚአብሔር የፍርዱን ምሥጢር ማወቅ እንደምን ይቻልሃል? የምትፈርስ የምትበሰብስ አንተ የማይፈርስ የማይበሰብስ የእግዚአብሔር ፍርዱን ማወቅ አትችልም።» (ዕዝ ሱቱ ፬፥፲፩)

«ሴቶች ክህነት ለምን አይቀበሉም?» የሚለው ጥያቄ አንድም ከሃይማኖታዊነት ይልቅ ፖለቲካዊነቱ እና [3]ፍልስፍናዊነቱ ያመዝናል። *የሴት «ካህናት»* ያሉአቸው መናፍቃንም ስሉ እነዚህ ክህነታቸውም ክህነት ፤ እምነታቸውም እምነት ባይሆን ነው። እንኳን ሴትን ክህነት መሾም የግብረ ሰዶም ጋብቻን ሳይቀር ፈቅደው የሚያስፈጽሙ ናቸውና ለምን ሴትን ይክናሉ ብለን ከእሾህ ወይን ከኩርንችትም በለስ ለቀማ እንነሣም። (ማቴ ፯፥፲፮) መብት ያስከበሩ መስሎአቸው ይህን የሚደግፉም እንደ እግዚአብሔር ፍትሕ የሚያውቅ እንደሌለ ሊረዱ ይገባል።

ይህን ሴቶች ክህነት ይቀበሉ የሚል አመለካከት በሃይማኖታዊ መነጽር ስናየው ይህ በእግዚአብሔር አሠራር ላይ የሚነሳ ጥያቄ ሌላ ትርጉም አለው። እንዲህ ያለው ጥያቄ በእግዚአብሔር ረቂቅ አሠራር ላይ የሚነሳ ነው። አንድም ሴቶች ለምን ክህነት አይቀበሉም? ማለት *ወንዶች ለምን አይወልዱም* እንደ ማለት ነው። ምን አገናኘው ቢሉ ካህናትስ ምእመናንን በጥምቀትና በትምህርት የሚወልዱ ናቸው። ሕገ ተፈጥሮ እንዳይፈርስ የሚታሰበውን ያህል ለሕገ መንፈሳዊ ማሰብ ከተቻለ ምን ያህል የተሳሳተ ጥያቄ እንደሆነ መገንዘብ ይቻላል።

እንዲያው እንደ መናፍቃኑና እንደ ፈላስፎቹ ሀሳብ ሴቶች ክህነት ይቀበሉ ቢባል ተከትሎ የሚመጣው እጅግ አስቸጋሪና የተወሳሰበ ነገር ነው። ምክንያቱም ሥርዓተ ቤተክርስቲያንም ካልተከለሰ ሊያሰኝም ይችላልና ነው። ደግሞም ይህ ጥያቄ ክህነት ይቀበሉ በሚል ብቻ

[3] Feminist theory

የሚያበቃም አይሆንም። ሌላ ዘመን የሚወልዳቸውን ብዙ ጥያቄዎችንም ያስከትላል።

ሴቶች ሥልጣነ ክህነት አይቀበሉም ማለት በቤተ ክርስቲያን አገልግሎት ድርሻ የላቸውም ማለት አይደለም። ከጥንት ጀምሮ እስከ ቅድስና መዐርግ ደርሰው መልካሙን ገድል የተጋደሉ ብዙ ቅዱሳት አንስት ብዙ ናቸው። የመሲሁን ዜና ለሰማርያ ሰዎች እንደሰበከችው [4]ሣምራዊቷ ሴት ትንሣኤውን ለሐዋርያት እንዳደረሰች እንደ ማርያም ነገረ ሃይማኖትን የማድረስ ፣ ትውልድን የመቅረጽ ድርሻ ለሴቶች ተሰጥቷል። በቤተ ክርስቲያን ሀብተ ክህነት ከሚያስፈልጋቸው አገልግሎቶች በላይ ያለ ክህነት የሚፈጸሙ በርካታ አገልግሎቶች አሉ። መናፍቃን ጸታ ፣ ዕድሜ ሳይለዩ ሁሉን እያዘመቱ ባለበት ወቅት ቤተ ክርስቲያን ልጆቿን በሙሉ ዐቅም መጠቀም ስለሚያስፈልጋት የእኅቶችና የእናቶች ድርሻን ‹ሴቶች በስዕለት..!› ከሚል ትእዛዝ ባለፈ ማመቻቸት ይገባል።

ክህነት ከሐዋርያት በኋላ ስለመጀናቱ

የክህነት ሥልጣንን ጌታ ለሐዋርያት ብቻ የሰጠ አይደለም። ይልቁንም እስከ ዳግም ምጽአት ድረስ ለሚነሡ ብቁ ሆነው ለሚገኙ ሊቃውንተ ቤተ ክርስቲያን ሁሉ ይህን ሥልጣን ሰጥቶአል። ጌታችን ሥልጣነ ክህነትን የሰጠው ለሐዋርያት ብቻ ከሆነና ይህ ሥልጣን የሚሠራው በእነርሱ ዘመን ብቻ ከሆነ ክርስትና ለአንድ ክፍለ ዘመን

[4] ይህችን ሴት ተአምረ ኢየሱስ ‹ብርስፈንያ› ብሎ የሚጠራት ሲሆን ከጥምቀቷ በኋላ የምትጠራበት ስም ‹Photini› የሚል ነው። ከ፬ኛው እስ ፲፬ኛው ክፍለ ዘመን የነበሩ የግሪክ ጸሐፊዎች ‹ሐዋርያዊት› ፣ ‹ወንጌላዊት› /Apostle', 'Evangalist'/ ብለው የሚጠሯት ሲሆን በበዓለ ጰራቅሊጦስ ከአምስት እኅቶቿና ከሁለት ልጆቿ ጋር ከተጠመቁቶች በኋላ በኔሮን ዘመንም ከሀገር ወጥታ

ብቻ ተቋቁሞ የፈረሰ ሃይማኖት በሆነ ነበር።

ይሁንና ጌታችን «እነሆ እኔ እስከ ዓለም ፍጻሜ ድረስ ሁልጊዜ ከእናንተ ጋር ነኝ» በማለት በተናገረው ንግግር የክህነተ ሐዋርያት ዘላቂነት ታውቆአል (ማቴ ፳፰፥፳) ምክንያቱም ቅዱሳን ሐዋርያት ሁሉም እስከ ዓለም ፍጻሜ ድረስ በሕይወተ ሥጋ አይኖሩምና። ይህ ቃል በእግረ ሐዋርያት ተተክተው የእነርሱን አሠረ ፍኖት ተከትለው ለሚተኩ ለካህናተ ቤተ ክርስቲያን የተነገረ ነው። ‹‹በነጻ የተቀበላችሁትን በነጻ ስጡ›› የተባሉት ሐዋርያትም በነጻ ያገኙትን ክህነት በቅተው ለተገኙ ሁሉ አስተላልፈዋል። /ማቴ. ፲፥፰/ እንዲሁም በሕይወት ዘመናቸው ጳጳሳት አድርገው የሾሟቸውንም ይህንን ሥልጣነ ክህነትና የማስተማር አደራ ለሌሎች እንዲያስተላልፉ አሳስበው አልፈዋል። ‹‹በዙ ሰዎች የመሰከሩለትን ከእኔም የሰማኸውን ሌሎችን ደግሞ ሊያስተምሩ ለሚችሉ ለታመኑ ሰዎች አደራ ስጥ።››(፪ጢሞ. ፪፥፪) እንዳለ ሐዋርያ።

«ፍትሐት ዘወልድ» በተሰኘው ጸሎት ላይም «አንተ እግዚአ ይእዜኒ ጸጎከ ክህነተ ለላዕካኒከ ንጹሐን እለ ይገብሩ ግብረ ክህነት ኵሎ ጊዜ በቤተ ክርስቲያኒከ ቅድስት ከመ ይኅድጉ ኃጢአተ በዲበ ምድር / አቤቱ ጌታ ሆይ አሁንም ሁልጊዜ የክህነትን ሥራ ለሚሠሩ ለንጹሐን አገልጋዮችህ ክህነትን ሰጠህ ፤ በምድር ላይ ያስሩ ዘንድ ይፈቱ ዘንድ የኃጢአትን ማሠሪያ ሁሉ ከእኛ ያርቁ ዘንድ» የሚለው ለዚህ ነው።

ቅዱሳን ሐዋርያት ጌታ የሰጣቸውን ሥልጣን ለተተኪ ሊቃውንት ማስተላለፋቸውን እንዲህ ሲል ቅዱስ አትናቴዎስ ሐዋርያዊ ያስረዳል። «ከመለኮትህ ኀናንነት ምሥጢር ለደቀ መዛሙርትህ እንዳልሠወርህ እነርሱም ከእኛ የሠወሩት የለም ፤ ለቤተ ክርስቲያን ሥርዓት ሊቀ ጳጳስ ፤ ኤጲስ ቆጶስ ፤ ቀሳውስት ፤ ዲያቆናት አድርገው ሾሙን እንጂ» (ቅዳሴ አትናቴዎስ ቁ ፩)

ክህነትን ለመቀበል ስለሚሻ

ሥልጣነ ክህነት ለወንዶችም ቢሆን ለሁሉም የሚሰጥ አይደለም። ቅዱስ ጳውሎስ በመልእክቱ «ማንም ኤጲስ ቆጶስነትን ቢፈልግ መልካምን ሥራ ይመኛል» (፩ኛ ጢሞ ፫፥፩) ብሎ እንደተናገረ ክህነትን መሻት በጎ ነው። ቢሆንም ማንም ስለተመኘ ብቻ የሚያገኘው አይደለም። ለዚህ በቅቶ ሲገኝ ነው እንጂ። ክህነት በፈቃደ እግዚአብሔር ብቻ የሚገኝ ነው። ሰው ክህነትን የቱንም ያህል ቢመኝ ያለ ፈቃደ አምላክ ሊያገኛት አይችልም።

በወንጌል «መኑ እምኔክሙ ቦትክዞ ዘይክል ወስኮ በዲበ ቆሙ አሐደ እመተ / ከእናንተ ተጨንቆ በቁመቱ ላይ አንድ ክንድ መጨመር የሚችል ማን ነው?» ተብሎ የተጻፈው ለክህነትም ይተረጎማል። በቁመት ላይ አንድ ክንድ መጨመር በመዓርገ ክህነት ከፍ ማለትን የሚወክል ሲሆን ሰውም በመጨነቁና በመጠበቡ ያለ ፈቃደ እግዚአብሔር ክህነትን ገንዘብ ማድረግ እንደማይቻለው ያስረዳል። (ማቴ ፮፥፳፯)

ሥርዓት አፍርሶ ሕገ እግዚአብሔር ጥሶ በድፍረት መቀበል የሚሻም አይጠቀምም። «አሌ ሎሙ ለእለ ይትዓደዉ ሕገ ክህነት እስመ በፈቃድየ ይሰየም ካህን / የክህነትን ሕግ ለሚደፋፈሩ ወዮላቸው ካህን በእኔ ፈቃድ ይሾማልና» በማለት ጌታችንም ተናግሮአል። (ተአምረ ኢየሱስ ፸፥፱)

ክህነት ራስን በመስጠት የሚኖሩለት መንፈሳዊ ሕይወት እንጂ

በአፍሪካ ቅርጣግ /Carthage/ ተሰድዶ አስተምራለች። ብዙ አስርና መከራን ተቀብላም በክብር አርፋለች።

መተዳደሪያ ሙያ ወይም የኑሮ አማራጭ አይደለም። በእንዲህ ዓይነት ሃሳብ ክህነት ውስጥ የሚገባ ወይም የገባ ሰው ቤተ ክርስቲያንን እንደ መሥሪያ ቤት፤ መንፈሳዊውን አገልግሎት እንደ ሥጋዊ ሥራ ቆጥሮ ስለሚኖር ጣዕመ መንፈስ ቅዱስን ሊቀምስና በመንፈሳዊ ሕይወቱም ሊያድግ አይችልም። የአገልግሎት ጊዜውንም ከሌሎች ጋር በመናቆርና በሽኩቻ እያሳለፈ ከመንፈሳዊው በረከት ይለያል። ስለዚህ ሥልጣነ ክህነትን የሚቀበሉ ሁሉ ስለ ክህነት ምንነት አስቀድመው ሊረዱ ይገባል። የተቀበሉትም እግዚአብሔር በሥጋዬ ይቀሥፈኛል በነፍሴ ይፈርድብኛል ብለው በፍርሃት ሊያገለግሉ ይገባል።

ክህነትን መቀበል መሻት በመጽሐፍ ቅዱስ ከተመሰገኑ በጎ ምኞቶች አንዱ ነው። ‹‹መልካም ምኞት›› ተብሎም ተጠርቷል። (፩ጢሞ. ፫+፩) ምንም ቢሆን ክህነትን መመኘት ራሱ በጎ ነው። ነገር ግን የክህነትን ምንነትና ኃላፊነት ከመረዳት ጋር ፣ የእግዚአብሔርን ሕዝብ ከማገልገልና ነፍሳትን ለማዳን ከማሰብ ቢሆን የተሻለ ነው። ምንም እንኳን ክህነት ያለ እግዚአብሔር በእርሱ ሳይመረጡ ሊገኝ የማይችል ቢሆንም ለመመረጥም ዝግጁ ሆኖ መገኘት ያስፈልጋል።

እዚህ ላይ *«ካህን በእግዚአብሔር ምርጫ ብቻ የሚሾም ከሆነ የሐዲስ ኪዳን ክህነት ብቁ ለሆኑ ሁሉ የተሰጠ መሆኑ ምኑ ላይ ነው? ፤ ለተመረጡት ብቻ የሚሰጥ ነው እንጂ»* የሚል ጥያቄ ሊነሳ ይችላል። ነገር ግን የእግዚአብሔር ፈቃድና ምርጫ ያለበት መሆኑ የሐዲስ ኪዳንን ክህነት ለሚበቁ ሁሉ የተሰጠ ከመሆን አይከለክለውም።

አንድ ሰው ለቤት መሥሪያ እንጨት ፈልጎ ከጫካ ቢወርድና ቤቱን ለመሥራት የሚሆኑ ጥሩ እንጨቶችን መርጦ ቢወስድ አዳላ ሊባል አይችልም። ምክንያቱም ይህ ሰው ለቤት መሥሪያ ይሁኑ ብሎ እንጨቶችን አልለየም ፤ ምቹ ሆነው ያገኛቸውን መረጠ እንጂ። እግዚአብሔርም ሲመርጥ አድልቶ አይደለም። ይህንን ፈሪሳውያን

እንኳን ያፌዙ መስሎአቸው ሳያውቁ «ለማንም አታዳላም የሰውን ፊትም አትመለከትምና» ብለው መስክረውለታል: (ማቴ ፳፪+፲፮) ነገር ግን እግዚአብሔር እንዲመርጥ ሆኖ መገኘትም ያስፈልጋል። «ይታዘዙ ዘንድ ለተመረጡት» በማለት ቅዱስ ጴጥሮስ በመልዕክቱ የተናገረውን አበው በዚህ መልኩ ተርጉመውታል። (፩ኛ ጴጥ ፩+፩ ትር.) ይህ ማለት ግን *ለክህነት ያልተመረጠ ሁሉ ጠማማ ነው ወይም ለክህነት የበቃ ሁሉ የተቃና ነው* ማለትም አይደለም። የእግዚአብሔር ምርጫ ለተለያየ ጸጋ ነውና ለክህነት ያልበቃ ሰው እግዚአብሔር ይጠላዋል ማለትም አይደለም።

ክህነትን ለመቀበል የሚያበቃ ትምህርት ቢኖራቸውም ክህነት ሊሰጣቸው የማይገባና እመክሮ የሚያሻቸውም አሉ። ለምሳሌ ከመናፍቅነትና ከአረማዊነት የሚመለሱ ንዑሰ ክርስቲያንን ምንም ቶሎ ቢማሩ እንኳን ቶሎ ክህነት መስጠት አይገባም። ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ስለካህን አመራረጥ እንዲህ ሲል ተናግሮአል:- «በትዕቢት ተነፍቶ በዲያቢሎስ ፍርድ እንዳይወድቅ አዲስ ክርስቲያን አይሁን።» በማለት። (፩ኛጢሞ.፫+፮)

«በትዕቢት ተነፍቶ እንዳይወድቅ» የሚለው ቃል ከኑፋቄ የተመለሰውን ወዲያው ክህነት ቢሾሙት *«ሰው አጥተው ነበር?! ፤እንደመጣሁ ሾሙኝ!»* ብሎ ይታበያልና ነው። በአደባባይ የመናፍቃንን ሴራ ስላጋለጠ ፤ የነበረበትን ስለነቀፈ ብቻ ደርሶ መሾም አይገባም። የመናፍቅ መመለስ ትልቅ ጉዳይነቱ ለተመለሰው ሰው ነው እንጂ ለልዕልት ቤተክርስቲያን አይደለም። በመመለሱም እሱ ይጠቀም ይሆናል እንጂ ቤተ ክርስቲያን የምታገኘው አዲስ ነገር የለም ፤ በውቅያኖስ ላይ አንድ ማንኪያ ውሃ የመጨመር ያህል ነው እንጂ።

እንዲሁም ተመለስሁ ያለው መመለሱ የእውነትም ላይሆን ይችላል። ኑፋቄን ለመዝራት ፣ ነበርኩበት ሁሉን አይቼዋለሁና

ለማለትናሌሎችን ለማስካድ እንዲመቸውም ሊሆን ይችላል። ይህ ሁሉ በጊዜ ብዛት ሊታወቅ የሚችል ስለሆነ ክህነትን ሳይሰጡ መጠበቅ ስዚህ ይጠቅማል። እንዲህ ላሰው ሰው ቸኩለው ክህነት ቢሰጡት ግን ቅድስቲቱን ክህነት ለማይገባው በመስጠታቸው እንድትረገጥ ያደርጋሉ ፤ ቤተ ክርስቲያንንም ያስነክሱአታል። «በእግራቸው እንዳይረግጡት ተመልሰውም እንዳይነክሱአችሁ የተቀደሰውን ለውሾች አትስጡ ዕንቁዎቻችሁንም በእርያዎች ፊት አትጣሉ» እንዲል (ማቴ. ፯፥፮)

ክህነት ከላይ እንደተቀመጠው በፈቃደ እግዚአብሔር ብቻ የሚገኝ ነው። በብሉይ ኪዳን ዘመን እግዚአብሔር ሳይመርጣቸው ራሳቸውን ለክህነት መርጠውና ይገባናል ብለው የተነሱት ቆሬ ፤ ዳታንና አቤሮን ምድሪቱ አፍዋን ከፍታ ውጣቸዋለች፤ በሕይወታቸውም ሲዖል ወርደዋል። (ዘኑ ፲፮፥፩-፴፮)

ንጉሥ ዖዝያንም ሌላው ራሱን በድፍረት የካነ (ካህን ያደረገ) ነበረ ፤ ይህ ንጉሥ ሊቀ ካህናቱ በቀኙ ሲቀመጥ ይቃወም ነበር ፤ እነርሱም *«ወካህን ይነብር በየማኑ/ ካህን በቀኙ ይቀመጣል»* ይላል ይሉታል። ዳግመኛም ካህኑ ፍርዱን ሲገስበት (ሲለውጥበት) ይቆጣል ፤ ክህነት ከመንግሥትነት እንደምትበልጥ ነግረው ይረቱታል። ካህኑ ከእርሱ ይልቅ ያማረ ልብስ ለብሶ ሲያይ ይቀናል ፤ *«ካህናቲከ ይለብሱ ጽድቀ /ካህናትህ ጽድቅን ይለብሳሉ»* ያለውን ለልብስ ተርጉመው ይረቱታል። በዚህን ጊዜ ንጉሡ ዖዝያን ተቆጥቶ *«እኔም እንጂ (እኔም እኮ) በእናቱ የአሮን ዘር ነኝ»* ብሎ በድፍረት ሊያጥን ወደ ቤተ መቅደስ ገባ ፤ ካህናቱ ቢነግሩትም አልሰማም። በዚህን ጊዜ እግዚአብሔር በለምጽ ቀጣው። እስራኤል ለምጻምን እንኳን ከቤተ መቅደስ ከከተማም አያቆዩትምና አዋክበው አስወጡት እስኪሞት ድረስ በማጀት አሳለፈ። (፪ኛ ዜና ፳፮፥፲፮ ፡- ፳)

ከላይ የተመለከትናቸው ሁለት ታሪኮች ክህነትን *ከማን እንሼ* በማለት ፤ በትዕቢት ፤ ከክህነት ጋር ተያይዞ የሚመጣ ክብርን (አልባሳትን ፤ ተሰሚነትን ፤ ታይታን) በመፈለግ ፤ *የእገሌ ልጅ ነኝ / የእገሌ ዘር ነኝ* ወ.ዘ.ተ. በማለትና በመሳሰሉ ፍላጎቶች ክህነትን ለመቀበል መነሣት ከጥቅሙ ጉዳቱ የሚያመዝን መሆኑን ያስረዳሉ።

በየበዓላቱ «ልብስ ተክህኖ አልብሱኝ» ባዮች ፤ «ከቤተ ልሔም ፈቀቅ በሉ!» ሲባሉ አሻፈረኝ የሚሉ ፤ ድርገት ሲወርድ ገለል የማይሉና መርዘው የሚመለከቱ ሁሉ ከዖዝያን ታሪክ ብዙ ሊማሩ ይችላሉ። ምንም ዘመኑ ሐዲስ ኪዳን ቢሆን የመቅደሱ ክብር ግን የጨመረ እንጂ የቀነሰ አይደለም። ታቦተ ምሥዋዑም (የመሠዊያው ታቦትም) ከቀደመው ታቦት ይልቅ በሥጋ ወደሙ መሠዊያነቱ የከበረና ሥልጣን የሌላቸው ሊቀርቡት የማይገባ ክቡር መሆኑን ሊገነዘቡ ይገባል።

ክህነትን የሚቀበል ሰው ከሁሉም ይልቅ የክህነትን ሕይወት ለመኖርና ቤተ ክርስቲያንን ለመወከል ፤ ለሕዝብ እረኛ ለመሆን ዝግጁ መሆን አለበት። አስቀድሞም «ከመጠምጠም መማር ይቅደም!» እንዲሉ ትምህርተ ሃይማኖትንና ግብረ ክህነትን ሊማር ይገባዋል። በዚህ መጽሐፍ ሌላ ምዕራፍ ላይ በሰፊው እንደተቀመጠው ክህነትን ከተቀበለ በኋላ እንዴ ተሹሜአለሁ ሳይል እድሜውን ሙሉ ለመማር መዘጋጀት አለበት።

ሥልጣነ ክህነት በየትኛውም ዘመን በየትኛውም ቦታ ቢሰጥ የሚኖረው ደረጃና ክብር አይለያይም። ቀድመው ክህነት የተቀበሉ በኋላ የሚቀበሉትን ፤ በገዳማት የተቀበሉት በአድባራት የተቀበሉትን ፤ በገጠር የተቀበሉት በከተማ የተቀበሉትን ክህነት ፤ በምሥራቅ

የተቀበሉት የምዕራቡን ፤ በደቡብ የተቀበሉት የሰሜኑን እያበላለጡ ክህነትን ማቃለል የሰዎች ደካማ አስተሳሰብ እንጂ ምንም ዓይነት ትውፊታዊ መሠረት የለውም።

በዘመነ ኦሪት እግዚአብሔር ከሕዝቡ ጋር በሙሴ አማካይነት ይገናኝና ይነጋገር ነበር። ታዲያ በአንድ ወቅት ሙሴ ሰባ ሽማግሌዎችን ሰበሰበ የእግዚአብሔርንም ቃል ነገራቸው። እግዚአብሔርም በደመናው ወርዶ ተናገረው በሙሴም ላይ ከነበረው መንፈስ ወስዶ በሽማግሌዎቹ ላይ አደረገ። መንፈሱም በላያቸው ባደረ ጊዜ ትንቢትን አንድ ጊዜ ብቻ ተናገሩ።

ይህ ሁሉ ሲሆን ከሕዝቡ መካከል በሰፈር የቀሩ ኤልዳድና ሞዳድ የሚባሉ ሰዎች ነበሩ። መንፈስ ወርዶባቸው በሠፈር ሳሉ ትንቢት ተናገሩ። አንድ ጎበዝ ሰው እየሮጠ መጥቶ ፡- ኤልዳድና ሞዳድ በሰፈር ትንቢት ይናገራሉ» ብሎ ለሙሴ ነገረው። ከልጅነቱ ጀምሮ የሙሴ አገልጋይ የነበረው የነዌ ልጅ ኢያሱ፡- «ጌታዬ ሙሴ ሆይ ከልክላቸው» አለው። ሙሴም፡- «የእግዚአብሔር ሕዝብ ሁሉ ነቢያት ቢሆኑ እግዚአብሔር በእነርሱ ላይ መንፈሱን ቢያወርድ አንተ ስለእኔ ትቀናለህን?» አለው። (ዘኁ ፲፩+፳፬ ፥ ፴)

ይህን ታሪክ ከክህነት ጋር በተያያዘ ብንመለከተው ብዙ ቁም ነገርን ልናነሣበት እንችላለን። እርሱ ክህነት ተቀብሎ ሌሎች ክህነት ሲቀበሉ ዓይኑ ደም የሚለብስ ፤ ክህነትን የሚቀበሉ በበዙ ቁጥር ፈቃደ እግዚአብሔርን ሳያስተውል ዘመኑ እንደተበላሸ አድርጎ የሚቆጥር ፤ እርሱ ክህነትን ከተቀበለ በኋላ የተቀበሉ ሁሉ ክህነታቸው ክህነት እንዳልሆነ አድርጎ የሚያስብ አንዳንድ ሰው ይኖራል። ይህ ዓይነቱ ሰው ስለ ቅድስት ቤተ ክርስቲያን የነገ ህልውና የማያስብ ነው። የሚያስብ

ቢሆን ምእመናን ሁሉ ተምረው ካህናት ቢሆኑ እግዚአብሔር ካልከለከላቸው እርሱ ምን ቸገረው? ደግሞስ የቱንስ ያህል «አይገባውም» የተባለ ሰው ቢቀበላት ቅድስቲቱ ክህነት ትረክሳለችን? አትረክስም።

በሥርዓተ ቤተ ክርስቲያን የተቀመጠውን መሥፈርት እስካሟላ ድረስ ማንኛውንም ምእመን ከክህነት የሚያግደው ነገር የለም። አፍአዊ ገጽታ ፤ ባዕለጸግነት ፤ ከተሜነት ወ.ዘ.ተ. ብዙዎች እንደሚገምቱት ከክህነት አያግድም። ግልጽ ለማድረግ ያህል አንዳንድ ጊዜ ውጪአዊ ገጽታን ብቻ በመመልከት እና ሰውን በመልክዓ ነፍሱ (በነፍሱ መልክ) ባለማየት ለክህነት እንደማይሆን የሚያስቡ ይኖራሉ። አንዳንዶች ደግሞ ምድራዊ ባዕለጸግነት ያለው ወይም የባዕለጸጎች ልጅ ክህነት ቢቀበል ዝቅ እንደሚል የሚያስቡና *«አንተማ የትልቅ ሰው ልጅ ነህ...!»* ብለው የሚያከለክሉ የገንዘብ አምላኪዎች ፤ ልጃቸውን የሚከለክሉና በማወቅም ሆነ ባለማወቅ እንደ ከፉ ነገር *«ቄስ ሆነህ ልትቀር!?»* የሚሉ ይኖራሉ። ነገር ግን የክህነትን ክብር አለማወቃቸው እንጂ ልጅን ለክህነት ማድረስ ራሱ መንፈሳዊ ዋጋ አለው። «ልጃቸውን አስተምረው ለክህነት የሚያበቁ ንጹሕ *መሥዋዕትን* እንዳቀረቡ ይቆጠርላቸዋል።» /ተአምረ ኢየሱስ/

በሌላ በኩል ደግሞ የከተማ ልጅ ፤ ጸዳ ያለ ልብስ የለበሰ ወጣት ለክህነት የሚሆን የማይመስላቸውም አሉ። እርግጥ ነው ይህ አስተሳሰብ ያለ ምንም ምክንያት የመጣ አይደለም። በከተማ ከሚታየው ሥርዓት የለሽ የወጣቶች ሕይወት በመነሣት *«ተቀብሎ አክብሮ አይዘው ይሆን?»* ከሚል ሥጋት የመነጨም ነው። ይሁንና የከተማ ልጅ የሆነ ሁሉ ክህነትን ጠብቆ አይይዝም ብሎ መደምደም አይቻልም። ገጠር ተወልደና አድጎም መሬት የማይበቃውም አለ። ሰውን ከኃጢአት

የሚከለክለው የከተማ ወይም የገጠር ልጅ መሆኑ ሳይሆን እግዚአብሔርን መፍራቱ ነው።

ምዕራፍ ሁለት

የካህናት ሥልጣን

እጅግ የከበረ ሥልጣን

የሐዲስ ኪዳን ሥልጣነ ክህነት በሥጋና በነፍስ በሰማይና በምድር ፤ በሰውና በመላእክት ላይ ነውና እጅግ የከበረ ደገኛ ሥልጣን ነው። የክህነት ሥልጣን ከሥልጣናት ሁሉ ከፍ ያለች ናት። ሌላው ቀርቶ የክህነት ሥልጣን ንጉሥ ሥልጣን ይበልጣል። ምክንያቱም ነገሥታት ሥጋን ለመጠበቅና ለማስተዳደር የሚሾሙ ሲሆን ካህናት ግን በእግዚአብሔር የሚሾሙት ሥጋንና ነፍስን ከጥፋት ይጠብቁ ዘንድ ነው።

ነፍስ ከሥጋ የሚበልጠውን ያህል ክህነት ከመንግሥት ይበልጣል። ፍትሐ ነገሥት «በከመ ነፍስ ትከብር እምሥጋ ከማሁ ክህነትኒ ትትሌዓል በክብር እመንግሥት /ነፍስ ከሥጋ እንደምትበልጥ እንደዚሁ ክህነት በክብር ከመንግሥት ትበልጣለች።» (ፍት.ነገ.መን. ፱፥፪) ሥጋ በዚህች ምድር ፈርሳና በስብሳ የምትቀርና በሌላ አካል የምትተካ ስትሆን ነፍስ ግን በዚህች ምድርም በወዲያኛውም ዓለም የምትኖር ሕያዊት ናት። የመንግሥትነት ሥልጣንም በዚህች ምድር ሽረት ባይገኝም እንኳን በኀልፈት /በሞት/ የሚገታ ነው። የክህነት ሥልጣን ግን በወዲያኛውም ዓለም የማያቋርጥ ነው።

ሥልጣነ ክህነት [5]የጸጋ አምላክነት ሲሆን ካህናትም የጸጋ

[5] አምላክ የሚለው ቃል ‹መለከ› ገዛ ከሚለው ግሥ የተገኘ ሲሆን ገዥ የሚል ትርጉም አለው። እግዚአብሔር በባሕርይው ፈጥሮ የሚገዛ ጌታ ሲሆን

አማልክት ናቸው:: በመዝ ፹፩+፩ ላይ «እግዚአብሔር በአማልክት መካከል ቆመ ... እስከመቼ ሐሰትን ትፈርዳላችሁ ... ለድሆችና ለምስኪኑ ጽድቅ አድርጉ ... እኔ ግን የልዑል ልጆች ናችሁ አልሁ» ተብሎ የተጻፈው በሥልጣን ክህነት ለተሾሙ ለካህናትና በምግባራቸው እግዚአብሔርን ሳገለገሉ ቅዱሳን ነው:: በጸሎተ ኪዳን ላይ አባቶች « . . . ለመ እምሰብእ ይኩኑ አማልክተ / ከሰው ወገን አማልክት ይባሉ ዘንድ ሳመኑብህ ለመምህራን ቅን ልቡናን የሰጠህ» የሚሉትም ለዚህ ነው:: (ኪዳን ዘነግህ)

የክህነትን ሥልጣን ክሁሉ የከበረ የሚያደርገው አንድም መላእክት ሊነኩት የማይቻላቸውን ነፍስ የተለየው መለኮት የተዋሐደውን የአምላክ ሥጋና ደም የመፈተት ሥልጣን የሚሰጥ መሆኑ ነው:: ‹‹ዘኢተውበረ ለመላእክት ተገብረ ለካህናት›› /ለመላእክት ያልተደረገ ለካህናት ተደረገ/ እንዲል::

አባ ጊዮርጊስ ዘጋስጫ እንደተናገረ:- «ይህን እሳት ያለ ንጠት ሳይፈራ የሚዳስስ ካህን እንደምን ያለ ነው? ለዚህ ለመዳሰሱ አንክሮ ይገባል:: በመሠዊያ ላይ ይህን ሕብስቱን የሚፈትተው ካህን እንደምን ያለ ነው? ለዚህ አንክሮ ይገባል! ብላቴናውን በአባቱ ፊት በእናቱ ራስ ላይ አንድ የሚሠዋ ይመስላል ፤ የምሥጢሩን ወይን በጽዋው የሚያዘጋጀው ካህን እንደምን ያለ ነው? ለዚህ ለማዘጋጀቱ አንክሮ ይገባል! የልጁን ደም በአባቱ ፊት በእናቱ ላይ ሲንጸፈጸፍ የሚቀዳ ይመስላል ! ሙሽራውን ያለ ወቅለምት የሚሠዋ ፤ ሙሽራይቱን የሙሽራውን ሥጋ እንድትበላ የሚጠራት ፤ ልጆችዋንም በአባታቸው ሥጋ የሚያሳድጋቸው ይህ ካህን እንደምን ያለ ነው? ለዚህ አንክሮ

ለቅዱሳኑ ደግሞ አምላክ /ጋኸ/ እንዲባሉ ሰጥቷቸዋል:: /ዘጸ. ፯+፩+፴፩መ-

ይገባል! የእግዚአብሔርን በግ ለመሠዋት ጣቶቹ ወቅለምት የሆኑለት ይህ ካህን እንደምን ያለ ነው?! ለዚህ አንክሮ ይገባል! እንደበተም መናፍቃንን ከምእመናን ለመለየት ሰይፍ ሆነለት ፤ ምእመናንን ከአምላካቸው ደም አንድ የሚያደርጋቸው ይህ ካህን እንደምን ያለ ነው?! ለዚህ አንክሮ ይገባል!» አርጋኖን ዘሰኑይ

የካህናት ሥልጣን በምን ላይ?

በነፍስና በሥጋ ላይ

ካህናት በሥጋ በሚገጥሙ ችግሮች መፍትሔ የመስጠትና በነፍስም ሥርየትን የመስጠት ሥልጣን ተሰጥቶአቸዋል:: እንኳን የሐዲስ ኪዳን የብሉይ ኪዳን ካህን እንኳን ሥርየተ ኃጢአትን የመስጠት ሥልጣን ነበረው:: (ዘሌ ፩+፮) ፤ ዘሌ ፬+፩ ~ ፳፮) ይሁንና የቀደሙት ካህናት የሚሰጡት ይቅርታ ፍጹም አልነበረም:: ከሥጋ መቅሠፍት እንጂ ከዘላለም የነፍስ ቅጣት አያድኑም ነበር ፤ የሐዲስ ኪዳን ካህናት ግን በምድር (በሥጋ) በሰማይ (በነፍስ) የመፍረድ (የማሰርና የመፍታት) ሥልጣን ተሰጥቶቸዋል:: *«ዘወሀብከነ . . . ከመ ንፍታህ ዘኢይትፈታሕ / የማይፈታውን እንፈታ ዘንድ የሰጠኸን»* (ጸሎተ ኪዳን) እንዲል::

የካህናት በነፍስና በሥጋ ላይ የመፍረድ ሥልጣን በአጸደ ሥጋ ሳሉ ብቻ ሳይሆን ከሞቱ በኋላም የሚዘልቅ ነው:: ይህም በቅዱስ ባስልዮስ ታውቋል:: አንዲት ሴት ዘመኗን ሁሉ ኃጢአቷን እየጻፈች ትኖር ነበር:: ቅዱስ ኤፍሬም ዘንድ ሄዳ ብታሳየው ብዙውን ኃጢአቷን ፍቆላት አንድ ብቻ ሲቀር «ይህ ለእኔ አይቻለኝም ፤ ለቅዱስ ባስልዮስ

፴፮/

ነው እንጂ» ብሎ ላካት:: ከባስልዮስ ዘንድ ብትሄድም «ለእኔ አይቻለኝም ለቅዱስ ኤፍሬም ነው እንጂ» ብሎ መለሳት:: ተመልሳ ስትመጣ ቅዱስ ኤፍሬም ተመልሳ ወደ ቅዱስ ባስልዮስ እንድትሄድ ያደርጋታል::

ስትሔድም ሞቶ እንደሚቆያትና ኃጢአቷ የተጻፈበትን ወረቀት በአስከሬኑ ላይ እንድትጥለው አዘዛት:: ይህን ትእዛዝ ተቀብላ ስትሄድ ሞቶ አገኘችው:: በቅዱስ ባስልዮስ አስከሬን ላይ ያልተፋቀ የበደሏን ጽሕፈት ብትጥለው ተፍቆላታል:: ይህም የካህናትን መዓርግ ደግነት ያጠይቃል:: በሕይወተ ሥጋም ሳሉ ከሞቱም በኋላ ኃጢአትን እንዲያስተሰርዩም (እንደሚያስተሰርዩም) ያስረዳል:: (መቅድመ ውዳሴ ማርያም)

ካህናት ለሥጋዊ ነገር ጉልበትና አቅም ባይኖራቸውም ሥልጣናቸው ግን ከሁሉ በላይ ኃያል ያሰኛቸዋል ፤ ከምድር ኃያላን ከነገሥታት በላይ ፈራጆች ያደርጋቸዋል:: ካህናት በገብረ ጉንዳን የሚመሰሉትም ለዚህ ነው:: ጠቢቡ ሰሎሞን ጻሪ ጋሪ ስለሆነችው ገብረ ጉንዳን የተናገረው ለካህናት ይተረጎማል:: ‹‹ወደ ገብረ ጉንዳን ተመልከት መንገድዋን ተመልክተህ ጠቢብ ሁን ፤ አለቃና አዛዥ ሳይኖራት መብልዋን በበጋ ታሰናዳለች ፤ መኖዋን በመከር ትሰበስባለች›› የሚለው ሃሳብ በትርጓሜ «ወደ ቁስ ተመሰሉ ጻሪ ጋሪ እንደሆኑ እወቁ በሥራቸው እንዲሠሩ ፤ ሰነፎችንና አላዋቂዎች ነገሥታት ሕይወት ሊሆኗቸው ሥርዮታቸውን ይቀበላሉ:: በሁለቱ ዘንድ የሚከበሩ የሚወደዱም ናቸው:: በኃይላቸው (በሥጋዊ ኃይል) ድኩማን ናቸው:: በአጭር ታጥቀው ጋሻ ነጥቀው ዘገር ነቅንቀው አይዋጉምና በሥራቸው ግን ጽኑዓን ናቸው:: ከዚህ (ከምድር) የለዩት በወዲያኛው (በሰማይ) ይለያል:: ከዚህ የፈቱት ከወዲያም ይፈታል::» ተብሎ

ተተርጉሞአል:: (ምሳ ፮+፰ ትር)

ቅዱስ ዮሐንስ በራእዩ «ከጢሱም አንበጣዎች ወደ ምድር ወጡ የምድርም ጊንጦች ሥልጣን እንዳላቸው ሥልጣን ተሰጣቸው::» (ራእ ፱+፫) በማለት የተናገረውም በምሥጢር ሲፈታ በአፏም በጅራቷም በምትናደፍ በጊንጥ የተመሰሉት በምድር የፈረዱት በሰማይ የማይገሰስባቸው ቅዱሳን ሐዋርያት ናቸው:: አንድም በአባብና በጊንጥ በሚመሰሉ በአጋንንት ላይ ሥልጣን ያላቸው ቅዱሳን ሐዋርያት ናቸው:: አንበጣዎች የተባሉ ደግሞ በእግረ ሐዋርያት የተተኩ ሥልጣናቸውን ገንዘብ ያደረጉ ካህናት ናቸው::

ካህናት በሥልጣናቸው የሚናገሩትን ቃለ ግዝት መጣስ ፤ ያወገዙትን ግብር ማድረግ ያዘዙትን አለማድረግ እግዚአብሔርን መናቅ ነው:: ዳግማዊ አጼ ምኒልክ እንደተናገሩ:- በ፲፰፻፹፱ ዓ.ም. በትግራይ ክፍለ ሀገር አዝላ በምትባል ሥፍራ ሠራዊታቸውን ይዘው በመጡ ጊዜ ቤተ ክርስቲያንን የዘረፈ ወታደር ሁሉ ንዋያተ ቅድሳትን እንዲመልስ አዋጅ አስነገሩ ፤ ካህናትም መልሱ ብለው አዘዙ የማይመልሰውን አወገዙ:: ይሁንና ከንጉሡ ወታደሮች መካከል የነበረ አረማዊ ወታደር ከመቅደስ የዘረፈውን መስቀል ላለመመለስ ወደ ኮሬብ ሸሸ:: ይህም ነገር ከአጼ ምኒልክ ጆሮ ደረሰ:: ንጉሡም ወደ እመቤታችን ቤተ ክርስቲያን በመሄድ «እመቤቴ ሆይ የዚህን የሰነፍ ጭፍራ ያደረገውን መገዳደርና በልጅሽ መስቀል ላይ የፈጸመውን ድፍረት እንዲሁም በሰማይና በምድር ያስሩና ይፈቱ ዘንድ ሥልጣን በሰጣቸው በካህናት ላይ ያደረገውን ተሳልቆና ዝብብት ተመልከች» በማለት ጸለዩ:: ከዚህ በኋላ ይህ አረማዊ በደዌ ተያዘ በሕልምም ይጨነቅ ጀመር:: በዚህን ጊዜ መስቀሉን መለሰ መስቀሉም አባ ኃይለ ሥላሴ በሚባሉ ተንቤን በሚገኙ መነኩሴ እጅ ወደ አብርሃ ወአጽብሐ ቤተ ክርስቲያን ተልኳል:: (ተአ.ማር. ፻፶፵፰)

ይህ ታሪክ የካህን ግዝትን መናቅ ማቃለል በነፍስም በሥጋ የሚያስፈርድ ለመሆኑ ዓይነተኛ ምሳሌ ነው።

አገልጋዮቹን መናቅ ደግሞ እግዚአብሔርን መናቅ ነው ፤ አገልጋዮቹንም መፍራት እግዚአብሔርን መፍራት ነው። በአንድ ወቅት ነቢዩ ሳሙኤል ላይ ሕዝቡ ዐምጸው ‹‹አንተ ሸምግለሃል በአንተ አንመራም ፤ ንጉሥ አንግሥልን!›› ብለውት ነበር። ነቢዩ ወደ እግዚአብሔር ቢያመለክት ‹‹በእነርሱ ላይ እንዳልነግሥ እኔን እንጂ አንተን አልናቁም›› ብሎት ነበር። (፩ሳሙ. ፰፥፬-፯) በአንጻሩ የእግዚአብሔር ቁጣ በወረደ ጊዜ ‹‹ሕዝቡም ሁሉ እግዚአብሔርንና ሳሙኤልን ፈሩአቸው።›› ይላል። ፩ሳሙ. ፲፪፥፲፰ ስለዚህ አገልጋዮቹን መፍራት እርሱን እንደ መፍራት ፤ አገልጋዮቹ ካህናትን መናቅም እርሱን እንደ መናቅ ነው። ከሳሙኤል ታሪክ ሳንወጣ ንጉሥ ሳኦል ሥልጣኑን የተቀማውም መሥዋዕት የማሳረግ ሥልጣን የነበረውን ሳሙኤልን ሳይጠብቅ እርሱ የሚቃጠል መሥዋዕትን በማሳረጉ ነበር። (፩ሳሙ.፲፫፥፰-፲፬) ነገሥታት ምንም ኃያላን ቢሆኑ ካህናትም ምንም ያህል የምግባር ጉድለት ቢታይባቸው የክህነት ሥልጣን እጅግ የከበረ መሆኑ መዘንጋት የለበትም። የካህናትን ሥልጣን ከነገሥታት ጋር የምናነጻጽረው ሰዎች ለንጉሦቻቸው ይገዛሉና ንጉሡ ለካህናት ይገዛል ማለት ደግሞ ካህናት የገዥ ገዥ መሆናቸውን ያስረዳል።

በቅዱሳን መላእክት ላይ

«ዘኢተገብረ ለመላእክት ተገብረ ለካህናት /ለመላእክት ያልተደረገ ለካህናት ተደረገ» እንዲል የካህናት ሥልጣን ከመላእክት ሥልጣን በላይ ነው። ካህናት መላእክት ሊቀርቡት የማይቻላቸውን

ግሩም አምላክ ሥጋውና ደሙን ይፈትታሉ። (ኢሳ ፮፥፯) ስለዚህ የካህናት ሥልጣን ከመላእክትም ሥልጣን በላይ ነው።

ካህናት መላእክትን የማውገዝ ሥልጣን አላቸው። ቅዱስ ጳውሎስ «ከሰማይ መልአክ ከሰበክንላችሁ ወንጌል የሚለይ ወንጌልን የሚሰብክላችሁ ቢሆን የተረገመ ይሁን» (ገላ ፩፥፰) ብሎ እንደተናገረ ካህናት በሥልጣናቸው ከመላእክት በላይ ናቸው። ለቆሮንቶስ ክርስቲያኖች በጻፈው መልእክቱ ደግሞ ፩ኛ ቆሮ ፮፥፫፡- «በመላእክት ስንኳ እንድንፈርድ አታውቁምን?» በማለት በትዳር ጉዳይ በሚፈጠሩ አለመግባባቶች ፍርድን ለማግኘት ካህናትን ትተው ወደ ዓለማዊ ፍርድ ቤት የሚሄዱ ምእመናንን ገሥጾአል። በዚህ ቃሉም በመላእክት ላይ መፍረድ እንደሚችሉ ገልጾአል። የሐዲስ ኪዳኑ ካህን ሐዋርያው ቅዱስ ዮሐንስም ለእግዚአብሔር መልአክ ሊሰግድ ሲል መልአኩ ቅዱስ ዮሐንስን ከመላእክት የተካከለ የንጽሕና ሕይወት /ድንግልና ፤ አለመሞት../ እንዲሁም የዮሐንስን መዐርግ በማሰብ እንዳታስቀሥፈኝ የማለት ያህል ተደናግጦ ‹‹እንዳታደርገው ተጠንቀቅ ከአንተ ከወንድሞችህም /ከሐዋርያትም/ የኢየሱስ ምስክርም ካላቸው ጋር አብሬ ባሪያ ነኝ ›› ብሎት ነበር። የመልአኩን ሃሳብ የተረዳው ዮሐንስ ግን በትሕትና መስገዱን በድጋሚ ፈጽሞታል። ይህ ታሪክ በኦርቶዶክሳዊ መነጽር ስናየው ክብረ ክህነት ከክብረ መላእክት እንደሚበልጥ ያስረዳል። /ራእ. ፲፱፥፲፤፳፪፥፱/

በቤተ ክርስቲያናችን መጻሕፍት የተመዘገበው የቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ ታሪክም ይህን እውነታ ያጎላል። ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ ንጉሥ አርቃድዮስና ንግሥት አውዶክያ የተባሉ ወዳጆች ነበሩት። ልጅ

እየወለዱ ይሞትባቸዋል። ምክንያቱን ቢጠይቁ «[6]ደግ ሰው (ክርስትና) ባያነሣላችሁ ይሆናል» አሏቸው። ከዮሐንስ አፈወርቅ የበለጠ ደግሰው አለን? ብለው ሴት ልጅ ሲወልዱ *መጥተሀ አንሣልን* ብለው ላኩበት።

ሲሔድ በመንገድ መልአኩን አገኘው። (የበቃ ከንጹሬ መላእክት /መላእክትን ከማየት መዓርግ/ የደረሰ ነውና) *«ወዴት ትሔዳለህ?»* አለው። *«አሁን አንተ የምትሄድባትን ብላቴና ነፍሷን ከሥጋዋ ለይተህ አምጣ ብሎኝ እሄዳለሁ»* አለው። *«ዳግመኛ በጥምቀት እንድትወለድ ገና ናትና ቆየኝ ላጥምቃት»* ብሎት ሔደ። አጥምቋት በሌላ መንገድ ተመለሰ። የካህናት መዓርጋቸው ደግ እንደሆነ እንዲታወቅ ይህ መልአክ ወደ ላይም ወደ ታችም ሳይል ዐሥር ዓመት ከዚያው ሥፍራ ቆሞ ኖረ። በዐሥር ዓመቷ ታጩችና መጥተህ ባርካት ብለው ላኩበት። በዚያ መንገድ ሲሄድ መልአኩን ቆሞ አገኘው። «ምነው ከዚህ ቆመሃል?» አለው። «የካህናት መዓርጋቸው ደግ አይደለምን? ወዲያ ወዲህ ያሰኛልን? አንተ ቆይ ካልከኝ ወዲህ ወዲያ ብዬ አላውቅም» አለው። *«ለጥፍቼአለሁ»* ብሎ *«ሂድ የታዘዝከውን አድርግ»* አለው።

ነፍሷን ከሥጋዋ ለይቶ ከሄደ በኋላ ቢደርስ ሞታ ሲላቀሱ አገኘ ። *«ታዉት ነገሩ ከወደ እግዚአብሔር የሆነ ነው»* ብሎ አጽናንቶአቸው ሄዷል። *«ወሐዋርያት መላእከተ በሰማይ ኮነኑ /ሐዋርያት በመላእክት በሰማይ ፈረዱ»* እንዲል የሐዋርያትን ሥልጣን የያዙ ካህናት በመላእክት ላይ የመፍረድ ሥልጣን አላቸው (ማኅሌተ ጽጌ)

---

[6] (በምሥጢራት አፈጻጸም ላይ የካህኑ ደግነትና ክፋነት ተጽዕኖ ያለው ሆኖ አይደለም። ይህ የሰዎቹ የግል አስተያየት ነው ፤ ግምታቸው ልክ እንዳልሆነ ከታሪኩ መረዳት ይቻላል ፤ የተወለደችውን ልጅ ወዲያው እንድትሞት ያደረጋት የመልአኩ በግዝት መታሠር እንጂ በቅዱስ ዮሐንስ እጅ ክርስትና መነሣቷ አይደለም።)

አባ ሳሙኤል ዘደብረ ቀልሞንም ቀውስጦስ የተባለው መልአክ ትእዛዘ እግዚአብሔርን ባለመፈጸሙ ጸጋውን ቢያጣና ከምድር ቢቀር በምልጃቸው ክንፈ ጸጋውን አስመልሰውለታል። እነዚህ ታሪኮች የሚያስረዱት የካህናትን ሥልጣን ከመላእክት የከበረ እንደሆነ ነው።

በሠራዊተ አጋንንት ላይ

አባቶቻችን *«ዘወሀብከነ በመንፈስ ንኪድ ኩሎ ኃይሎ ለጸላኢ /* በመንፈስም ሠራዊተ አጋንንትን ድል እንነሣ ዘንድ የሰጠኸን» በማለት በኪዳን ጸሎት እንደሚያመሰግኑት ካህናተ ቤተ ክርስቲያን አጋንንትን የማውጣትም የማዘዝም ሥልጣን ተሰጥቶአቸዋል። ስርየተ ኃጢአትን የማወጅ የማሰር እና የመፍታት ፤ የመንግሥተ ሰማይን ቁልፍ የመያዝ ሥልጣን ለተሰጠው ካህን አንድን የወደቀ መልአክ ማሸነፍ እንደ ትልቅ ሥልጣን ሆኖ የሚነገርለት አይደለም። አጋንንትን መርታትም ካህናት ሊሠሩት የሚችሉት እጅግ ትንሽና ከዓቅም በታች የሆነ ሥራ መሆኑን እናምናለን።

በክርስትና አጋንንትን ከማውጣት በላይ የሆኑ ጸጋዎች አሉ። የካህናት ሥልጣን መለኪያ አጋንንትን ማውጣትም አይደለም። አጋንንት እነርሱ ያልሾሙት ካህን ካህን ያልሆነ ያህል በምእመናን ሕሊና እየሣሉ ቤተ ክርስቲያንንም ከማመን ይልቅ በማየት የሚመላለሱባት ስፍራ ሊያደርጓት ይጥራሉ። ጌታችን አጋንንትን አውጣን ብለው ደስ የተሰኙ ካህናትን (ቅዱሳን ሐዋርያትን) ‹አጋንንት ተገዙልን› ብለው በነገሩት ጊዜ «መናፍስት ስለተገዙላችሁ በዚህ ደስ አይበላችሁ ፤ ስማችሁ ግን በሰማያት ስለተጻፈ ደስ ይበላችሁ» ብሎአቸዋል። (ሉቃ ፲፥፳) ካህንም አጋንንት ከማውጣት ይልቅ ብጹዓን

አግብርት /የተመሰገኑ ባሪያዎች/ ከተባሉት ከካህናትና ለመንግሥተ ሰማያት ከታጩት ከክርስቲያኖች ወገን መደመሩ የሚበልጥ ክብሩ ነው:: *«ወገቢረ ተአምራት ወመንክራት ኢይክል ያድኅን እምሥቃየ ኩነኔ / ተአምራትንና ድንቅ ነገርን መሥራት በፍርድ ከሚመጣው ሥቃይ ያድን ዘንድ አይችልም»* (ተግሣጽ ፳፱) ተብሎም ተጽፎአል::

አጋንንትን ማውጣት የቅድስናና የጽድቅ ማረጋገጫ አይደለም ፤ ጸጋ ነው እንጂ:: ጸጋ ደግሞ እግዚአብሔር ለፈለገው ሰው የሚሰጠው ሥጦታ ነው:: ይህ ማለት ግን ያ ሰው ቅዱስና የሚናገረው ሁሉ ትክክል ነው ማለት አይደለም:: *«ኢታስተማስሎሙኬ ለገባርያነ መንክራት ወተአምራት ወኃይላት ውስተ ዓለም በእለ ያረምሙ በአእምሮ / ተአምራትን የሚያደርጉትን በፈሊጥ ተባሕትዎ በያዙ (በተጋድሎ ሰዎች) አትመስላቸው፤እንደዚያ ናቸው /የተጋድሎ ሰዎች ናቸው/ አትበል::»* ተብሎአልና:: /ማር ይስሐቅ/

ጌታውን አሳልፎ የሰጠ ይሁዳም አጋንንትን አውጥቶ ነበር:: አጋንንትን ማውጣቱ ግን አልጠቀመውም:: አጋንንትን የሚያወጣ ሰው ሁሉም መንፈሳዊ ዋጋ ያገኛል ማለት አይደለም:: ምክንያቱም ከላይ እንደተገለጠው አጋንንትን ማውጣት ከእግዚአብሔር የሚሰጥ ጸጋ እንጂ ትሩፋት ባለመሆኑ ነው:: ምናልባትም አጋንንትን የሚያወጣው ሰው «ጌታ ሆይ! ጌታ ሆይ! በስምህ አጋንንትን አላወጣንምን? ይሉኛል:: የዚያን ጊዜም፦ ከቶ አላውቃችሁም ፤ እናንተ አመጸኞች ከእኔ ራቁ ፤ ብዬ እመሰክርባቸዋለሁ» ብሎ ጌታችን ከተናገረባቸው ጋር ሊደመርም ይችላል:: (ማቴ ፯፥፳፪) በተአምር ማመንን የለመደ ሕዝብ እምነቱ ሊጸና አይችልም:: ደግሞስ የተአምር አድናቂ የሆነ ሰው «እሳትንም እንኳ ከሰማይ ወደ ምድር በሰው ፊት እስኪያወርድ ድረስ ታላላቆችን

ምልክቶች ያደርጋል» ተብሎ የተነገረለት ዲያቢሎስን ሲያይ ምን ሊል ይሆን? እኛ ግን በእምነት እንጂ በማየት አንመላለስም:: (ራእ.፲፫፥፲፫)

አንዳንድ የዲያቢሎስን ተንኮል ያልተረዱ ሰዎች ምእመናንን አቡሃ ለሐሰት (የሐሰት አባት) (ዮሐ ፰፥፵፬) የተባለ የዲያብሎስን ምስክርነት ከካህን ቃል ይልቅ ወደ ማመንና ወደ መቀበል እየመሩዋቸው ነው:: ይህም አጋንንት በየጠበል ሥፍራው ሲጮኹ የለፈለፉትን እንደ ትምህርት በመቁጠርና የአጋንንት መጮህ ለክብርተ ቤተ ክርስቲያን የሚያኮራ ትልቅ ድል የሆነ ይመስል ከትምህርተ ሃይማኖት እንደሚበልጥ እንደ ትልቅ ማስረጃ እንዲደመጥ በማድረግ ነው፡፡ በተጨማሪም የአጋንንትን ልፍለፋ በመቅረጸ ድምጽና በመቅረጸ ምስል ቀድቶ ለምዕመናን በማስራጨት ፤ ከፍ ሲልም «ይህን ካሴት የገዛችሁ ለሌላ ሰው ብታውሱ ትቀሠፋላችሁ!» የሚል ገንዘብን ያማከለ የቅጂ መብትን ማስከበሪያ ግዝት ቢጤ ማከልም የዚህ ድርጊት አሳዛኝ ገጽታዎች ናቸው::

ቅዱስ ጳውሎስ «በኋለኞች ዘመናት አንዳንዶች የሚያስቱ መናፍስትንና በውሸተኞች ግብዝነት የተሰጠውን የአጋንንት ትምህርት እያደመጡ ሃይማኖትን ይክዳሉ» ያለው ፤ ቅዱስ ጴጥሮስ ደግሞ «በመጨረሻው ዘመን እንደራሳቸው ምኞት የሚመላለሱ ዘባቾች በመዘበት እንዲመጡ ይህን በፊት እወቁ» በማለት የተናገሩአቸው ትንቢቶች በዚህ ዘመን እየተፈጸሙ አይደለምን? (፩ኛ ጢሞ ፬፥፩ ፤ ፪ኛ ጴጥ ፫፥፫)

በአጋንንት የተያዘውን ሰው ራሱ አጋንንት የሆነ ይመስል ያለ ልክ መደብደብና ማሰቃየት ፤ አጋንንት እንዳሻው እንዲሆን መብት መስጠት ፤ የመስቀል ኃይል የሚገለጠው በበትርነት ይመስል

በመምቻነት መጠቀም የመሳሰሉትን ድርጊቶች የቤተ ክርስቲያናችንን አስተምህሮ የሚቃረኑና ቤተ ክርስቲያን መዘበቻ እንድትሆን የሚያደርጉ ግብሮች ናቸው:: እርግጥ ነው የጠላት ምስክርነት የታመነ ነው:: ቢሆንም ግን ጋኔንን ጆሮ ሰጥተው ካዳመጡት ክህደትንም ሊዘራ እንደሚችል ማሰብ ይገባል:: ስለዚህ ካህናት አጋንንት ባገኙት አጋጣሚ ክህደትና ኑፋቄን የሚዘሩ መሆናቸውን አውቀው ሲናገሩ መገሠጽና ራሳቸውንም ከውዳሴ ከንቱ ማትረፍ ይገባቸዋል::

ካህናት አጋንንትን እስከ ማዘዝ ድረስ ሥልጣን ተሰጥቶአቸዋል:: ሚልኪ ቁልዝማዊ የተባሉ ቅዱስ አባት ዲያቢሎስን በሥልጣኑ ገዝቶ ፣ ለገዳም የሚሆን ደንጊያ በራሱ ላይ ደፍቶ አሸክሞ «አቤቱ ጌታ ሆይ አባብንና ጊንጥን እንረግጥ ዘንድ ሥልጣን የሰጠኸን» እያለ እየነዳ ወስዶታል፡ (ስንክ.መስከረም ፩) ይህ ቅዱስ ሚልኪ ቁልዝማዊና ሌላው አባት ሳዊሮስ ዘገብሎን ደብዳቤ በመጻፍ ብቻ አጋንንትን ያወጡ ነበር:: የእነዚህ አባቶች ታሪክ የሚያስረዳው ካህናት በሠራዊተ አጋንንት ላይ ሥልጣን እንዳላቸው ነው:: ይህ ማለት ግን «አጋንንትን የማያወጣ ካህን አይደለም ፤ ወይም የሚያወጣ ሁሉ ካህን ነው ማለት አይደለም ፤ ምንም ሥልጣን ቢኖር የጸጋ ስጦታ ልዩ ልዩ ነውና:: ፩ኛ ቆሮ ፱+፲፱

አጋንንትን በሚያወጡም ጊዜ ካህናት ለዲያቢሎስ ጆሮአቸውን ከሰጡ ለብዙ ፈተና ይጋለጣሉ:: አጋንንት ካህንን *«በጸሎትህ ተቃጠልኩ! አንተ ጻድቅ ነህ!» ወዘተ.* . . እያሉ የትዕቢት እሾህ ሊተክሉበት ይሞክራሉ:: የሠራውንም ያልሠራውንም ጽድቅ እየዘረዘሩ በም መናን ፊት በማወደስ እንዲታበይና የራሱን ገድል መስማት እንዲለምድ ያደርጋሉ:: ውዳሴን ከለመደ በኋላ ግን *«የእኔን ማንነትና ክብሬን ግለጽ!»* ብሎ አጋንንትን እስከማዘዝም ይደርሳል:: ስለዚህ ካህን

የአጋንንትን ሴራ መረዳትና መጠንቀቅ አለበት::

ቅዱሳን ሐዋርያት ዲያብሎስ በስውርም በግልጥም በውዳሴ ከንቱ አሽክላ ሊያዛቸው ሲሞክር ገሥጸው ያዋርዱት ነበር:: ለምሳሌ በአንዲት ሴት ያደረ አጋንንት «የመዳንን መንገድ የሚነግሩዋችሁ እነዚህ ሰዎች የልዑል አምላክ ባሪያዎች ናቸው!» እያለ ሲያወድሳቸው «ከእርስዋ እንድትወጣ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም አዝዝንሃል::» ብለው አስወጥተውታል:: (ሐዋ ፲፮+፲፰) ይህም ሊቀ ካህናት ክርስቶስ «የሕያው እግዚአብሔር ልጅ ሆይ ልታጠፋን መጣህን?» እያሉ የጮኹትን አጋንንት ዝም እንዳሰኘ በግብር ሲመስሉት ነው:: (ማቴ ፰+፳፱)

ሥልጣንና ምግባር

ካህናት ምንም በክብር ከፍ ከፍ ቢሉም ሥጋን የለበሱ ሰዎች ናቸውና በሌላው ሰው የሚመጣ ሥጋዊ ድካም በእነርሱም ላይ ሊታይባቸው ይችላል:: ይልቁንም በሰው ልጆች መንፈሳዊ ክብር የሚቀናው ዲያብሎስ እርሱ ከሰማዩ ቤተ መቅደስ አፍርሶ የተባረረ አገልጋይ ስለነበር በካህናት ክብር በመቅናት ከሌላ ሰው የበለጠ ካህናትን ሊፈትናቸው ይችላል::

የካህናት ምግባር ምእመናን ከካህናት በሚያገኙት አገልግሎት ላይ የሚያመጣው አሉታዊና [7]ምናልባትም አወንታዊ ተጽእኖ የለም:: ካህን በምግባሩ ቢደክም ሊቋረጥ የሚችለው በካህኑና በእግዚአብሔር መሀል ያለው መስመር እንጂ በካህኑ በኩል ከእግዚአብሔር ጋር የሚገናኙት የምእመናን መስመር አይደለም:: ለዚህ ምክንያቱ

[7] ካህኑ ጻድቅ የሆነ እንደሆነ በረከቱ ያድርብናል ከተባለ በሚል ነው::

በማንኛውም በካህን እጅ በሚፈጸም መንፈሳዊ ምሥጢር ወቅት በካህኑ ሆኖ የሚሠራው ሊቀ ካህናት አምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስ በመሆኑ ነው። ስለዚህ ምእመናንን ያሰናክላል ከሚለው ውጪ በኃጥእ ካህን እጅ መጠመቅ ፣ ቅብዓ ሜሮን መቀባት ፣ መናዘዝና መቁረብ ሌሎችንም ምሥጢራት መፈጸም የሚያመጣው አንዳችም ችግር የለም።

በፍትሐ ነገሥት ላይ «እስመ ካህን ሕጹጸ ምግባር ከመ ማኅቶት ዘሰምዕ ውእቱ/ ምግባር የጎደለው ካህን እንደ ሰም መብራት ነው» ይላል። የሚነደው እሳት በክህነቱ ይመሰላል ፤ እሳቱ ሰሙን ያቀልጠዋል። ለሕዝቡ ግን ያበራል ከብርሃኑ የተነሣ ጨለማ አያገኛቸውም። (ፍትሐ ነገሥት መን ፱+፩)«) ኃጢአተኛ ካህንም በኃጢአቱ እርሱ ቢጎዳም ለምእመናን ግን እርሱ ያላገኘውን ጸጋና በረከት እንዲያገኙ የሚያደርግበት ሥልጣን አለው።

ነባቤ መለኮት ቅዱስ ጎርጎርዮስ ዘእንዚናዙ በድርሳኑ የሰጠው ምሳሌ ደግሞ የበለጠ ይህንን ሃሳብ ግልጥ ያደርግልናል።፡- ክፉ ምግባርና በጎ ምግባር ያላቸውን ሁለት ካህናት በሁለት ማኅተም ይመስላቸዋል። ማኅተሞቹ አንዱ የወርቅ አንዱ የብረት ሲሆን በውስጣቸው የአንድ ንጉሥ መልክ ተቀርጾባቸዋል። ምእመናኑን በሰምዕ ይመስላቸዋል። ሁለቱ ማኅጸሞች ላይ ያለው የንጉሡ መልክ በሰምዕ ላይ በታተመበት ጊዜ የንጉሣዊውን አርማ ቅርጽ ለማስገኘት (ለማተም) በወርቅ ማኅተም በታተመውና በብረት በታተመው መካከል ልዩነት የለም። እንደዚሁም ካህናት ቢበድሉም ባይበድሉም የሚሰጡት አገልግሎት ግን አንድ ነው። የሚጠየቁትም በኋላ ነው። በካህን ጥፋት እግዚአብሔር ሕዝቡን አይቀጣምና።

በሌላ በኩል አንድ ምእመን በክፉ ካህን ምክንያት የደግነቱን ዋጋ አያጣም። ይህንንም ፍትሐ ነገሥት በምሳሌ ያስቀምጠዋል ፡-

ከንጉሥ ዘንድ አንድ ዓይነት ፈቃድ /የመፍረድ ሥልጣን/ ያላቸው ሁለት ዳኞች ነበሩ። አንዱ ደግ አንዱ ክፉ ነው። ሌሎች ሁለት መኳንንት ደግሞ አሉ። እነርሱም አንዱ ደግ አንዱ ክፉ ናቸው። እሊህ መኳንንት በዳኞቹ አማካይነት ፈቃዳቸውን ሊፈጽሙ (ሊያስፈጽሙ) ወደዱ።

ደጉ መኮንን ወደ ክፉው ዳኛ ሄዶ ፈቃዱን ይፈጽምለት ዘንድ ማለደው ፤ ክፉው መኮንን ደግሞ ወደ ደጉ ዳኛ ሄዶ ፈቃዱን ይፈጽምለት ዘንድ ማለደው። ንጉሡ ግን ሁሉን አዋቂ ነው። የሁለቱንም (የደጉንም የክፉውንም) መኳንንት ሥራቸውን ያውቃል። ስለ ግዳጃቸው (ስለሚፈልጉት ነገር) በማለዱት ጊዜ የደጉን መኮንን ፈቃድ በክፉው ዳኛ እጅ ጨረሰ። የዳኛው ክፋት የደጉን መኮንን ፈቃድ አልከለከለበትም ፤ የክፉውን መኮንን ፍላጎት ግን አዋቂው ንጉሥ ለደጉ ዳኛ ብሎ አልፈጸመለትም። የዳኛው ደግነት ክፉውን መኮንን አልጠቀመውም ይላል።

ምእመናን የካህናትን ሥልጣንና የሚያስተምሩትን ትምህርት እንጂ ምግባር መመልከት የለባቸውም። እንኳ ስለ ሐዲስ ኪዳን ደገኞቹ ካህናት ይቅርና ስለ ፈሪሳውያን እንኳ *«ኵሎ ዘይቤሉክሙ ግበሩ ወዘሰምግባሮሙሰ ኢትግበሩ! እስመ ዘይሜህሩ ለሰብእ እሙንቱ ኢይገብሩ /* «ያዘዙአችሁን ሁሉ አድርጉ ጠብቁትም ነገር ግን እየተናገሩ አያደርጉትምና እንደ ሥራቸው አታድርጉ» ሲል ጌታችን ተናግሮአል (ማቴ ፳፫+፫) እርሱም ማንነታቸውእ እያወቀ ከአይሁድ መምህራን እግር ሥር ቁጭ ብሎ ተምሯል። ስለ ጸሐፍት ፈሪሳውያን እንኳ

ምንም ሥራቸው ባያምር የሚሉትን አድርጉ ከተባለ ለከበሩት ለሐዲስ ኪዳን ካህናትማ ይልቅ መታዘዝና ምግባራቸውን አለመመልከት እንዴት ይገባ ይሆን?

ካህናት ኃጢአትን ቢሠሩም ሁሉም እንደ ሥራው ይቀበላልና እነርሱን ሰበብ አድርጎ ከመንፈሳዊ ሕይወትም ሆነ ከካህናት መሸሽ አይገባም:: የራስን ኃጢአት ማሰብ እንጂ! ፤ በገላ ፮፥፬ ላይ- «ሰው ሁሉ ለሌላው ያይደለ ለራሱ ክብር በሚሆነው ገንዘብ ሥራውን ይመርምር ፤ ሁሉም እንደ ሥራው ፍዳውን ይቀበላልና» ተብሎ ተጽፎአል:: ከዚህ ቃል ትርጓሜ ጋር የሚከተለው ታሪክ ተጽፎአል:-

አንድ ባለጸጋ ምእመን ገበሬ ነበረው:: ይህን ገበሬ *«ሂድና የንስሓ አባቴን ርስት እረስ ብሎ»* ይልከዋል:: ይህም ገበሬ ከመምህረ ንስሓው ርስት ሆኖ ሲያርስ ድስት ሙሉ ወርቅ ያገኝና ሄዶ ለባለጸጋው ይነግረዋል:: እርሱም *«ለእኔ ለምን ነገርኸኝ እኛማ ርስቱን ማረሳችን ፍሬ አፍሰን ልንበላ ነው? ወርቅ ለባለ ርስት ነው! ለእርሱ ንገረው ነገር ግን ነገርሁት አትበል ይጣላሃል»* አለው:: ሄዶ ነገረው ያም ቄስ *«የምናወጣበትን ስታሰናዳ ቆየኝ»* ብሎ እርሱን ሰዶ ሰይፉን ሲስል አመሸ:: ሔደው ቆፍረው ወርቁን ካወጡ በኋላ አንገቱን በሰይፍ ብሎ ገድሎታል:: ወርቁም ደም ተፈንጥቆ ቢያርፍበት ብረት ሆኗል:: ያ ሰውም (ባለጸጋው) ከአሁን አሁን ይመጣል እያለ ቢጠብቅ ቀረ:: ምን ሆኖ ይሆን እያለ እየፈለገ ሲሄድ ዐሠረ ደም (የደም ምልክት) አገኘ:: *«ያ ከፉ ተጣልቶታል ለጣላው?»* ብሎ አሰበ:: መልሶ «ምን ዕዳዬ! አንተም አንድ ጊዜ ብጹዓን አግብርት (ካህናት) ከተባሉት ተቆጥረሃል:: እኔም ከእንግዲህ በቄስ እጅ ሥጋ ወደሙን አልቀበልም ቤተ እግዚአብሔርም አልገባም» ብሎ ተከለከለ::

በኋላ መልአክ የምታየው ነገር አለና ወደ ቤተ እግዚአብሔር ውጣ አለው ፣ ወጣ:: ሰይጣን በዚያ ቄስ እጅ ላይ ሆኖ በእሳት ልጓም ለጉሞ በእሳት አለንጋ እየገረፈ ይዞት ሲመጣ አየ:: ካህኑ ከቤተ እግዚአብሔር ሲገባ ሰይጣኑ ሲወርድለት ሥራውን ሠርቶ ሲወጣ እንደቀደመው በላይ ላይ ሆኖ በእሳት ልጓም ለጉሞ በእሳት አለንጋ እየገረፈ ይዞት ሲሄድ አይቶ «ለካስ ቅዱስ ጳውሎስ ሁሉም የራሱን ሸክም ይሸከማል ያለው ለዚህ ነው::» ብሏል ፤ ዳግመኛም የወርቅ ገደል (ውኃው የሚያርፍበት ወርቅ ፤ ማንኪያው የወርቅ ሆኖ ፤ አንድ እጁ እግሩ የቆሰለ ድውይ በማንኪያው እየጩለፈ እንካ ጠጣ ሲለው ተጸይፎ አልጠጣም ሲል ፤ *«ምነዋ ላይ ታቹ የወርቅ ማንኪያው የወርቅ ጠጣ እንጂ»* ሲለው ተመልክቶአል:: «የቄሱን አትመልከት ሥጋውን ደሙን ተቀበል ሲለኝ ነው» ብሎ ተጸጽቶ ሥጋውን ደሙን የሚቀበል ሆኗል:: ይላል:: ከዚህ ታሪክ እንደምንረዳው ካህናትን ሰበብ አድርጎ ከመንፈሳዊ ጸጋ መለየት አለማስተዋል ነው::

ይልቁን በካህናት ዘንድ የጎላ የምግባር ሕጸጽ (ጉድለት) ሲታይ ምእመናን ስለ ኃጢአታችን ነው ብለው ወደ እግዚአብሔር ሲጸልዩ ይገባል ፤ *«ወኢይጽአሉ ሕዝብ ከኢራን እለ ውጹአን እምኔነ /የማያምኑ የእንግዳ ወገን (የመናፍቃን ፤ የአለማውያን) መዘባበቻ አታድርገን»* እያሉ ሊያለቅሱ ይገባል::

ቤተ ክርስቲያን «በእንተ ቅዱሳት» በተሰኘው ጸሎት ላይ ሕዝበ ክርስቲያኑ በእግዚአብሔር ፊት በግንባሩ ተደፍቶ ለጳጳሳት ለቀሳውስትና ለዲያቆናት ዕድሜ እንዲሰጣቸው ፤ ፈሪሀ እግዚአብሔርን እንዲያሳድርባቸው እና ድካመ ነፍሳቸውን አቅልሎ በቅድስና ይቀርቡ ዘንድ እንዲያተጋቸው እንዲለምን የምታደርገው ለዚህ ነው::

ምዕራፍ ሦስት

የካህናት ጾር /ፈተና/

አባቶች ካህናት በሯቱ አእማደ ምሥጢር ካመኑ ከሯቱ ጾታ ምእመናን (የምእመናን ወገን) ውስጥ የሚመደቡ እንደመሆናቸው በእነርሱም ላይ እንደማንኛውም አማኒ ጾር (ፈተና) አለባቸው:: ማንኛ ውም ምእመን ተፈትኖ እንደሚወድቅ ሊወድቁ ፤ እንደማይወድቅ ሳይወድቁ ይችላሉ:: ምንም በክብር ከፍ ያሉ ቢሆኑም ለእነርሱ ተለይቶ የተሰጣቸው ጾር ማጥፊያ የለም ፤ እነርሱም ዲያብሎስን ድል ሊነሡ የሚችሉት እንደማንኛውም ምእመን በጥምቀት ባገኙት ኃይል ነው:: ስለዚህ ካህን ቢወድቅ ያልተለመደ ክስተት አይደለም::

አንዳንድ ሰዎች *«ካህናት ከቤተ መቅደስ ሳይለዩ በእግዚአብሔር ፊት እያገለገሉ እንዴት ሰይጣን ሊፈትናቸው ይችላል?»* ብለው ይጠይቃሉ:: ይሁንና ይህ ሃሳብ ልክ አይደለም:: ጌታችን አምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስ እንኳን በገዳመ ቆሮንቶስ ከጾመ በኋላ በዲያብሎስ በተፈተነ ጊዜ ዲያብሎስ በምድረ በዳ ከፈተነው በኋላ ወደ ቤተ መቅደስ የሄደለት «ካህናትን ድል በምነሳበት በቤተ መቅደስ ቢሆን መች ድል ይነሣኝ ነበር» የሚል ሃሳቡን ስለተረዳ ነው:: (ማቴ ፬+፭ ትር.) ስለዚህ ዲያብሎስ ካህናትን ድል ሊነሣ የሚችልበት ስፍራ ቤተ መቅደስም ጭምር መሆኑን መረዳት ያስፈልጋል::

ካህናት የሚጸናባቸው ጾር (የሚፈተኑበት ፈተና) ትዕቢት እንደሆነ መጻሕፍት ያስረዳሉ:: «ካህን እም ኢተምሀረ እምኢመጽአ ትዕቢት» «ካህን ባልተማረ ኖሮ ትዕቢት ባልመጣበት ነበር» እንዲል

(ስንክሳር) ዕውቀት ካህንን ወደ ትዕቢት ሊገፋፉ ይችላል:: ይህም አእምሮአችን (እውቀታችን) ረቂቅ ፤ ማዕረጋችን ምጡቅ እያሉ ይታበያሉና ሲል ነው:: እርግጥ ነው ካህናት የሚያውቁት መለኮታዊ ምሥጢር ረቂቅ ነው ፤ ማዕረጋቸው ከመዐርጋት የበለጠ ምጡቅ ነው:: ነገር ግን ለትዕቢት አይደለም:: በክብራቸው ቢታበዩም ከክብራቸው ይዋረዳሉ (ያዕ.፬፥፮) ካህናት በትዕቢት ጾር ይፈተናሉ ሲባል ሌላ ጾር አይመጣባቸውም ማለት አይደለም:: ሰይጣን በአንዱ ጾር ድል ሲነሱት በሌላ ጾር መፈተኑን አይተውም ነገር ግን የሚጸናባቸውን ለመናገር ነው::

ከዚህ በመቀጠል የተዘረዘሩት የካህናት ጾር ተብለው የተቀመጡት ሀሳቦች ከትዕቢት የሚመጡ ናቸው:: ትዕቢት የፈሪሐ እግዚአብሔርን መጉደል ያመጣል:: ፈሪሐ እግዚአብሔር ሲጎድል ደግሞ ከዚህ በታች እንደተዘረዘሩት ያሉ ግብሮች ከመፈፀም ያደርሳል::

፩ ፍቅረ ነዋይ

ፍቅረ ነዋይ ከትዕቢት ጋር የሚተካከል ሌላ ጾር ነው:: ካህናትን በትዕቢት የሚፈትን ዲያብሎስ በፍቅረ ነዋይም ይፈትናቸዋል:: ፍቅረ ነዋይ ማለት በቁሙ ገንዘብን መውደድ የሚል ትርጓሜ ሲኖረው በመንፈሳዊ አተረጓጎም ግን ከገንዘብ ጋር ብቻ የተያያዘ አይደለም:: ልብ የሚቆምለት የሚመኙት ነገርን ሁሉ የሚያጠቃልል ነው:: *«ኢይምሰልከ አ ፍቁር ከመ አጥርዮ ወርቅ ወብሩር ውእቱ ባሕቲቱ ፍቅረ ጥሪት አላ ኵሉ ዘይሰቀል ቦቱ ፍትወታቲከ* / ወዳጄ ሆይ ወርቅና ብርን ማከማቸት ብቻ ገንዘብን መውደድ አይምሰልህ ምኞትህ የሚሰቀልለት ነገር ሁሉ ነው እንጂ» እንዲል (ማር ይስሐቅ)